

13 aprilie 2016

CJ-6 nr. 92

R A P O R T

asupra proiectului de lege cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar

(nr. 273 din 08.07.2015, lectura II)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, inițiativă legislativă înaintată de către Guvern, aprobat în primă lectură în ședința în plen a Parlamentului din 26.11.2015 și comunică următoarele.

Proiectul legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar a fost elaborat în vederea constituirii unei infrastructuri de expertiză judiciară accesibile tuturor în cadrul procesului judiciar, în special în cadrul proceselor penale, și care ar asigura o cercetare echitabilă și o consolidare a probelor. Prin prezentul proiect de lege se dorește constituirea unei infrastructuri de expertiză judiciară independente și efectivă, asigurată cu resurse financiare, umane și de altă natură.

Actualmente cadrul normativ național este unul insuficient, fiind constituit doar din legea-cadru al sistemului de expertiză judiciară – Legea nr. 1086-XIV din 23 iunie 2000 cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico științifice și medico-legale și prevederile codurilor de procedură civilă, penală și codului contravențional.

Deficiențele și lacunele care caracterizează sistemul național de expertiză judiciară au fost recunoscute la nivel național, astfel în cât, unul din obiectivele Strategiei de reformare a sectorului justiției pe anii 2011-2016 îl constituie ameliorarea cadrului instituțional și normativ, care ar asigura sporirea capacităților și reconsiderarea locului și rolului instituțiilor de expertiză judiciară și al expertului judiciar.

În concluziile studiilor efectuate asupra sistemului național de expertiză judiciară a fost identificată existența categorică a unor deficiențe și neajunsuri în infrastructura de

expertiză judiciară din Republica Moldova, soluționarea problemelor respective reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea calității serviciilor de expertiză judiciară.

În rezultatul examinării proiectului pentru lectura a II, Comisia a perfectat sinteza amendamentelor asupra proiectului care este parte integrantă a prezentului raport.

Ca rezultat al dezbaterilor, Comisia, cu votul unanim al membrilor prezenți, a decis să propună Parlamentului spre examinare și adoptare a proiectului de lege (nr. 273 din 08.07.2015) cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, în lectura a doua.

Raisa APOLSCHII,

Președintele Comisiei

Sinteza amendamentelor
la proiectul Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar
(nr. 273 din 08.07.2015)

Nr. d/o	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către Autori
1.	LEGE cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar	Domnii Roman BOTAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament: După cuvântul „judiciară” se adaugă semnul de punctuație - virgula și se completează cu cuvintele „ <i>expertiza extrajudiciară</i> ”. <i>Notă informativă:</i> Proiectului de lege în cuprinsul său reglementează nu doar expertiza judiciară, dar și expertiza extrajudiciară (art. 19), de aceea considerăm oportun ca acest aspect să se reflecte în denumire.	Nu se acceptă. Deși este prevăzută în textul proiectului expertiza extrajudiciară, aceasta se reglementează ca fiind o etapă premergătoare celei judiciare (ex. art. 19 alin. (5)). Astfel, obiectul principal al prezentului proiect este expertiza <u>judiciară</u> și statutul expertului <u>judiciar</u> . Opiniind în același sens, evidențiem faptul că activitatea de bază a expertului este cea judiciară iar celelalte activități, altele decât cele judiciare care țin de domeniul expertizei, sunt acceptate dar fără a-și găsi necesitatea de fi reglementate detaliat. Mai mult decât atât, în pofida faptului lipsei necesității de reglementare detaliată, o astfel de activitate creează posibilitatea obținerii unui surplus financiar instituției, o măsură relevantă situației financiare actuale. Adițional celor menționate, remarcăm că

			Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 nu face referință la conceptul de expert sau expertiză extrajudiciară.
2.	<p>Articolul 1. Domeniul reglementării</p> <p>Prezenta lege stabilește principiile de desfășurare a activității de expertiză judiciară, modul de realizare a expertizelor judiciare, procedura de admitere în profesie a expertului judiciar, statutul acestuia, forma de organizare a activității de expertiză judiciară.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La art. 1, după cuvintele „expertiză judiciară” se completează cu cuvântul „și extrajudiciară”, după cuvintele „expertizelor judiciare” se completează cu cuvântul „și extrajudiciare”, iar la sfârșitul articolului după cuvintele „expertiză judiciară” se completează cu cuvintele „și extrajudiciară.”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Proiectului de lege reglementează și expertiza extrajudiciară (art.19), de aceea considerăm oportun ca acest aspect să se reflecte în articolul 1, care stabilește principiile de desfășurare a activității de expertiză judiciară, extrajudiciară, modul de realizare a expertizelor judiciare și extrajudiciare, procedura de admitere în profesie a expertului judiciar, statutul acestuia, forma de organizare a activității de expertiză judiciară și extrajudiciară. De asemenea propunem referirea la noțiunea „expertiză extrajudiciară” în celelalte articolele din proiect, după caz.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Deși este prevăzută în textul proiectului expertiza extrajudiciară, aceasta se reglementează ca fiind o etapă premergătoare celei judiciare (ex. art. 19 alin. (5)). Astfel, obiectul principal al prezentului proiect este expertiza <i>judiciară</i> și statutul expertului <i>judiciar</i>. Opinînd în același sens, evidențiem faptul că activitatea de bază a expertului este cea judiciară iar celelalte activități, altele decît cele judiciare care țin de domeniul expertizei, sunt acceptate dar fără a-și găsi necesitatea de fi reglementate detaliat. Mai mult decît atît, în pofida faptului lipsei necesității de reglementare detaliată, o astfel de activitate creează posibilitatea obținerii unui surplus financiar instituției, o măsură relevantă situației financiare actuale.</p> <p>Adițional celor menționate, remarcăm că Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 nu face referință la conceptul de expert sau expertiză extrajudiciară.</p>
3.	<p>Articolul 2. Noțiuni</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni se definesc astfel:</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>se completează cu următoarele definiții</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>„<i>Expert judiciar</i> - persoană calificată și abilitată, conform legii, să efectueze expertize și să formuleze concluzii, în specialitatea în care este autorizată, cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene și procese, la organismul și psihicul uman și care este inclusă în Registrul de stat al experților judiciari;</p> <p><i>expertiză judiciară</i> - activate de cercetare științifico-practică efectuată în cadrul procesului civil, penal sau contravențional (denumit în continuare <i>proces judiciar</i>), în scopul aflării adevărului, prin efectuarea unor cercetări metodice, cu aplicarea cunoștințelor speciale și a procedeele tehnico-științifice pentru formularea unor concluzii argumentate cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene și procese, la corpul și psihicul uman, ce pot servi drept probe într-un proces judiciar;</p> <p><i>expertiză extrajudiciară</i> - activate de cercetare științifico-practică care presupune efectuarea unor cercetări metodice, cu aplicarea cunoștințelor speciale și a procedeele tehnico-științifice, pentru formularea unor concluzii argumentate cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene și procese, la corpul și psihicul uman;</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Deși este prevăzută în textul proiectului expertiza extrajudiciară, aceasta se reglementează ca fiind o etapă premergătoare celei judiciare (ex. art. 19 alin. (5)). Astfel, obiectul principal al prezentului proiect este expertiza <u>judiciară</u> și statutul expertului <u>judiciar</u>. Opinînd în același sens, evidențiem faptul că activitatea de bază a expertului este cea judiciară iar celelalte activități, altele decît cele judiciare care țin de domeniul expertizei, sunt acceptate dar fără a-și găsi necesitatea de fi reglementate detaliat. Mai mult decît atît, în</p>
--	--	--	---

		<p><i>instituție publică de expertiză judiciară</i> – autoritate (instituție) care se finanțează de la bugetul de stat, care este parte componentă a sistemul instituțiilor publice de expertiză judiciară;</p> <p><i>birou de expertiză judiciară</i> - tip de organizare al activității de expertiză judiciară sub formă biroului individual de expertiză judiciară sau birou asociat de expertiză judiciară, în cadrul căruia își exercită profesia experții judiciari;”</p> <p>- după definiția noțiunii „ordonator al expertizei judiciare” se completează cu definiția noțiunii „ordonator al expertizei extrajudiciare”, cu următorul conținut: „<i>ordonator al expertizei extrajudiciare</i> - persoană fizică sau juridică, care solicită din propria</p>	<p>pofta faptului lipsei necesității de reglementare detaliată, o astfel de activitate creează posibilitatea obținerii unui surplus financiar instituției, o măsură relevantă situației financiare actuale.</p> <p>Adițional celor menționate, remarcăm că Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 nu face referință la conceptul de expert sau expertiză extrajudiciară.</p> <p>Se acceptă în următoarea redacție: <i>„instituție publică de expertiză judiciară</i> – autoritate publică (instituție) care este parte componentă a sistemul instituțiilor publice de expertiză judiciară și care este finanțată de la bugetul de stat, mijloace speciale, precum și alte surse neinterzise de lege”.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Deși este prevăzută în textul proiectului expertiza extrajudiciară, aceasta se reglementează ca fiind o etapă premergătoare celei judiciare (ex. art. 19 alin. (5)). Astfel, obiectul principal al prezentului proiect este</p>
--	--	---	--

inițiativă și pe cont propriu, în temeiul cererii scrise, efectuarea expertizei extrajudiciare;”

Notă informativă: Articolul 2 „Noțiuni” al proiectului de lege, din punctul nostru de vedere, trebuie să definească principalele noțiuni cu care operează legea (*expert judiciar, expertiză judiciară, expertiză extrajudiciară, instituție publică de expertiză judiciară, birou de expertiză judiciară, ordonator al expertizei*), prin urmare noțiunile menționate trebuie să fie cuprinse în art. 2.

La definirea noțiunii de *expertiza judiciară* (pe care autorul a definit-o în alin. (1) art. 11, iar noi am plasat prevederea în Art. 2), am precizat că aceasta este „*activate de cercetare științifico-practică*” iar cuvintele „*acțiune procesuală*” au fost excluse. Expertul judiciar efectuează doar cercetări privind obiectele, materialele, organismul uman, fenomenele și procesele ș.a., ce ar putea conține informații importante despre circumstanțele examinate de organele de urmărire penală și de instanța de judecată, aplicând cunoștințele speciale și metodele, mijloacele și procedeele științifice, iar acțiunile procesuale sunt efectuate de organul de

expertiza *judiciară* și statutul expertului *judiciar*. Opiniind în același sens, evidențiem faptul că activitatea de bază a expertului este cea judiciară iar celelalte activități, altele decât cele judiciare care țin de domeniul expertizei, sunt acceptate dar fără a-și găsi necesitatea de fi reglementate detaliat. Mai mult decât atât, în pofida faptului lipsei necesității de reglementare detaliată, o astfel de activitate creează posibilitatea obținerii unui surplus financiar instituției, o măsură relevantă situației financiare actuale.

Adițional celor menționate, remarcăm că Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 nu face referință la conceptul de expert sau expertiză extrajudiciară.

Se acceptă.

		<p>urmărire penală, procuror sau instanța de judecată.</p> <p>În ceea ce privește noțiunea de <i>expertiza extrajudiciară</i> (pe care autorul a definit-o în alin. (3) art. 19, iar noi am plasat-o în art. 2), am precizat că aceasta este „<i>activate de cercetare științifico-practică</i>” iar cuvintele „<i>se realizează în afara unui proces judiciar și</i>” au fost excluse. Considerăm că este limitată neargumentat utilizarea expertizei extrajudiciare, care se efectuează de un expert judiciar, deoarece rezultatele expertizei extrajudiciare, pot fi utilizate în cadrul unui proces judiciar, spre exemplu, inițiat ulterior efectuării expertizei. Tot odată nu se exclude posibilitatea efectuării expertizei în afara procesului judiciar.</p>	<p>Nu se acceptă. Deși este prevăzută în textul proiectului expertiza extrajudiciară, aceasta se reglementează ca fiind o etapă premergătoare celei judiciare (ex. art. 19 alin. (5)). Astfel, obiectul principal al prezentului proiect este expertiza <i>judiciară</i> și statutul expertului <i>judiciar</i>. Opinind în același sens, evidențiem faptul că activitatea de bază a expertului este cea judiciară iar celelalte activități, altele decât cele judiciare care țin de domeniul expertizei, sunt acceptate dar fără a-și găsi necesitatea de fi reglementate detaliat. Mai mult decât atât, în pofida faptului lipsei necesității de reglementare detaliată, o astfel de activitate creează posibilitatea obținerii unui surplus financiar instituției, o măsură relevantă situației financiare actuale. Adițional celor menționate, remarcăm că Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 nu face referință la conceptul de expert sau expertiză extrajudiciară.</p>
4.	<p>Articolul 3. Cadrul juridic ce reglementează domeniul expertizei judiciare Activitatea în domeniul expertizei judiciare este reglementată de prezenta lege, de legislația de procedură, de alte acte normative, precum și de acordurile</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament: La art. 3, denumirea articolului se completează cu cuvintele „<i>și extrajudiciară</i>”. În textul articolului, după cuvintele „<i>expertizei judiciare</i>” se adaugă cuvintele „<i>și extrajudiciară</i>”. <i>Notă informativă:</i> Motivele sunt expuse în</p>	<p>Nu se acceptă. Deși este prevăzută în textul proiectului expertiza extrajudiciară, aceasta se reglementează ca fiind o etapă premergătoare celei judiciare (ex. art. 19 alin. (5)). Astfel, obiectul principal al prezentului proiect este</p>

	<p>internaționale privind asistența juridică și relațiile juridice în materie civilă și penală la care Republica Moldova este parte.</p>	<p>Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.</p>	<p>expertiza <u>judiciară</u> și statutul expertului <u>judiciar</u>. Opinînd în același sens, evidențiem faptul că activitatea de bază a expertului este cea judiciară iar celelalte activități, altele decît cele judiciare care țin de domeniul expertizei, sunt acceptate dar fără a-și găsi necesitatea de fi reglementate detaliat. Mai mult decît atît, în pofida faptului lipsei necesității de reglementare detaliată, o astfel de activitate creează posibilitatea obținerii unui surplus financiar instituției, o măsură relevantă situației financiare actuale.</p> <p>Adițional celor menționate, remarcăm că Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 nu face referință la conceptul de expert sau expertiză extrajudiciară.</p>
--	--	--	---

<p>5.</p>	<p>Articolul 4. Principiile de activitate în domeniul expertizei judiciare</p> <p>Expertiza judiciară se efectuează în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților persoanei, independenței expertului, obiectivității și plenitudinii cercetărilor, confidențialității, imparțialității și echității.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La art. 4, denumirea articolului se completează cu cuvintele „și <i>extrajudiciară</i>”. În textul articolului, după cuvintele „Expertiza judiciară” se adaugă cuvintele „și <i>extrajudiciară</i>”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Deși este prevăzută în textul proiectului expertiza extrajudiciară, aceasta se reglementează ca fiind o etapă premergătoare celei judiciare (ex. art. 19 alin. (5)). Astfel, obiectul principal al prezentului proiect este expertiza <u>judiciară</u> și statutul expertului <u>judiciar</u>. Opinind în același sens, evidențiem faptul că activitatea de bază a expertului este cea judiciară iar celelalte activități, altele decât cele judiciare care țin de domeniul expertizei, sunt acceptate dar fără a-și găsi necesitatea de fi reglementate detaliat. Mai mult decât atât, în pofida faptului lipsei necesității de reglementare detaliată, o astfel de activitate creează posibilitatea obținerii unui surplus financiar instituției, o măsură relevantă situației financiare actuale.</p> <p>Adițional celor menționate, remarcăm că Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 nu face referință la conceptul de expert sau expertiză extrajudiciară.</p>
-----------	--	--	--

	<p>Articolul 5. Principiul legalității Expertul judiciar, în activitatea sa, este obligat să acționeze în conformitate cu legislația în vigoare ce reglementează domeniul activității de expertiză judiciară și să aplice corect dispozițiile actelor legislative și normative la formularea concluziilor sale.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament: La art. 5, după cuvintele „expertiză judiciară” se adaugă cuvintele „și <i>extrajudiciară</i>”. <i>Notă informativă:</i> Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.</p>	<p>Nu se acceptă. Deși este prevăzută în textul proiectului expertiza extrajudiciară, aceasta se reglementează ca fiind o etapă premergătoare celei judiciare (ex. art. 19 alin. (5)). Astfel, obiectul principal al prezentului proiect este expertiza <u>judiciară</u> și statutul expertului <u>judiciar</u>. Opinînd în același sens, evidențiem faptul că activitatea de bază a expertului este cea judiciară iar celelalte activități, altele decît cele judiciare care țin de domeniul expertizei, sunt acceptate dar fără a-și găsi necesitatea de fi reglementate detaliat. Mai mult decît atît, în pofida faptului lipsei necesității de reglementare detaliată, o astfel de activitate creează posibilitatea obținerii unui surplus financiar instituției, o măsură relevantă situației financiare actuale. Adițional celor menționate, remarcăm că Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 nu face referință la conceptul de expert sau expertiză extrajudiciară.</p>
--	---	--	--

	<p>Articolul 6. Principiul respectării drepturilor și libertăților persoanei</p> <p>(1) La efectuarea expertizei judiciare este asigurată respectarea drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei.</p> <p>(2) Cercetările care necesită limitarea temporară a libertății sau a inviolabilității persoanei se realizează doar în temeiurile și conform procedurii stabilite de legislație.</p> <p>(3) Orice persoană care se consideră lezată în drepturile și libertățile sale prin acțiunile expertului judiciar sau ale instituției publice de expertiză judiciară este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de legislația de procedură.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La art. 6, după cuvintele „expertizei judiciare” se adaugă cuvintele „și extrajudiciare”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Deși este prevăzută în textul proiectului expertiza extrajudiciară, aceasta se reglementează ca fiind o etapă premergătoare celei judiciare (ex. art. 19 alin. (5)). Astfel, obiectul principal al prezentului proiect este expertiza <u>judiciară</u> și statutul expertului <u>judiciar</u>. Opiniind în același sens, evidențiem faptul că activitatea de bază a expertului este cea judiciară iar celelalte activități, altele decât cele judiciare care țin de domeniul expertizei, sunt acceptate dar fără a-și găsi necesitatea de fi reglementate detaliat. Mai mult decât atât, în pofida faptului lipsei necesității de reglementare detaliată, o astfel de activitate creează posibilitatea obținerii unui surplus financiar instituției, o măsură relevantă situației financiare actuale.</p> <p>Adițional celor menționate, remarcăm că Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 nu face referință la conceptul de expert sau expertiză extrajudiciară.</p>
6.	<p>Articolul 7. Principiul independenței expertului</p> <p>(1) Expertul judiciar nu se poate afla în dependență directă sau indirectă față de ordonatorul expertizei judiciare, de părțile din procesul judiciar, precum și de alte persoane interesate în rezultatul</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin. (1) art. 7, cuvintele „nu se poate afla în dependență directă sau indirectă” se substituie cu cuvintele „este independent”, după cuvintele „ordonatorul expertizei judiciare” se completează cu „ordonatorul expertizei</p>	<p>Se acceptă și se expune în următoarea redacție.</p> <p>”(1) Expertul judiciar este independent față de ordonatorul expertizei judiciare, de părțile din procesul judiciar, precum și de alte persoane interesate în rezultatul expertizei judiciare.”</p>

	<p>expertizei judiciare.</p> <p>(2) Activitatea de expertiză judiciară se desfășoară fără nici o imixtiune.</p>	<p><i>extrajudiciare</i>”, iar după cuvintele „rezultatul expertizei judiciare” se completează cu „sau <i>extrajudiciare</i>”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Considerăm că, alin. (1) art. 7 în trebuie reformulat, deoarece ideea independenței expertului judiciar trebuie exprimată concis și fără echivoc, iar formularea propusă de autor, din punctul nostru de vedere, nu corespunde acestor rigori. De asemenea, a se vedea motivele expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.</p> <p>La alin. (2) art. 7, după cuvintele „activității de expertiză judiciară” se completează cu „și <i>extrajudiciară</i>”, iar după cuvintele „emiterea raportului de expertiză” cuvântul „<i>judiciar</i>” se exclude.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Deși este prevăzută în textul proiectului expertiza extrajudiciară, aceasta se reglementează ca fiind o etapă premergătoare celei judiciare (ex. art. 19 alin. (5)). Astfel, obiectul principal al prezentului proiect este expertiza <u>judiciară</u> și statutul expertului <u>judiciar</u>. Opinînd în același sens, evidențiem faptul că activitatea de bază a expertului este cea judiciară iar celelalte activități, altele decît cele judiciare care țin de domeniul expertizei, sunt acceptate dar fără a-și găsi necesitatea de fi reglementate detaliat. Mai mult decît atît, în pofida faptului lipsei necesității de reglementare detaliată, o astfel de activitate creează posibilitatea obținerii unui surplus financiar instituției, o măsură relevantă situației financiare actuale.</p> <p>Adițional celor menționate, remarcăm că Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției</p>
--	---	--	---

	<p>Articolul 9. Principiul păstrării secretului profesional</p> <p>(1) Informațiile, faptele și documentele, de care expertul a luat cunoștință și pe care le deține, ca urmare a exercitării atribuțiilor în vederea efectuării expertizei judiciare, nu pot fi divulgate și nu pot fi utilizate în interes propriu ori în interesul unui terț.</p>	<p>La alin. (1) art. 9, după cuvintele „efectuării expertizei judiciare” se completează cu „sau <i>extrajudiciare</i>”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.</p>	<p>pentru anii 2011-2016 nu face referință la conceptul de expert sau expertiză extrajudiciară.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Deși este prevăzută în textul proiectului expertiza extrajudiciară, aceasta se reglementează ca fiind o etapă premergătoare celei judiciare (ex. art. 19 alin. (5)). Astfel, obiectul principal al prezentului proiect este expertiza <u>judiciară</u> și statutul expertului <u>judiciar</u>. Opinînd în același sens, evidențiem faptul că activitatea de bază a expertului este cea judiciară iar celelalte activități, altele decît cele judiciare care țin de domeniul expertizei, sunt acceptate dar fără a-și găsi necesitatea de fi reglementate detaliat. Mai mult decît atît, în pofida faptului lipsei necesității de reglementare detaliată, o astfel de activitate creează posibilitatea obținerii unui surplus financiar instituției, o măsură relevantă situației financiare actuale.</p> <p>Adițional celor menționate, remarcăm că Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 nu face referință la conceptul de expert sau expertiză extrajudiciară.</p>
--	---	--	--

	<p>Articolul 10. Principiul imparțialității și echității Expertul judiciar este obligat, la efectuarea expertizei, să acționeze imparțial, corect și nediscriminatoriu și să nu admită afectarea obiectivității sale ca urmare a unor conflicte de interese, a unor influențe de natură politică, rasială, etnică, socială sau a oricăror alți factori ce pot influența rezultatele expertizelor judiciare efectuate.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament: La art. 10, după cuvintele „rezultatele expertizelor judiciare” se completează cu „sau extrajudiciare”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.</p>	<p>Nu se acceptă. Deși este prevăzută în textul proiectului expertiza extrajudiciară, aceasta se reglementează ca fiind o etapă premergătoare celei judiciare (ex. art. 19 alin. (5)). Astfel, obiectul principal al prezentului proiect este expertiza <u>judiciară</u> și statutul expertului <u>judiciar</u>. Opinînd în același sens, evidențiem faptul că activitatea de bază a expertului este cea judiciară iar celelalte activități, altele decît cele judiciare care țin de domeniul expertizei, sunt acceptate dar fără a-și găsi necesitatea de fi reglementate detaliat. Mai mult decît atît, în pofida faptului lipsei necesității de reglementare detaliată, o astfel de activitate creează posibilitatea obținerii unui surplus financiar instituției, o măsură relevantă situației financiare actuale. Adițional celor menționate, remarcăm că Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 nu face referință la conceptul de expert sau expertiză extrajudiciară.</p>
7.	<p>Articolul 11. Expertiza judiciară (1) Expertiza judiciară constituie o acțiune procesuală efectuată în cadrul procesului civil, penal sau contravențional (denumit în continuare <i>proces judiciar</i>), în scopul aflării adevărului, prin efectuarea unor cercetări metodice, cu aplicarea cunoștințelor speciale și a procedurilor tehnico-științifice</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>Alin. (1) art. 11, se exclude.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Noțiunea „expertiză judiciară” este definită la art. 2, conform amendamentului propus la articolul menționat, în temeiul motivelor expuse la Nota informativă la</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>pentru formularea unor concluzii argumentate cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene și procese, la corpul și psihicul uman, ce pot servi drept probe într-un proces judiciar.</p>	<p>amendamentul privind art. 2.</p>	
8.	<p>Articolul 13. Termenul de efectuare a expertizei judiciare (1) Termenul de efectuare a expertizei judiciare se stabilește de către conducătorul instituției publice de expertiză judiciară sau de către expertul judiciar, în cazul expertului judiciar care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou individual de expertiză judiciară sau al unui birou asociat de expertiză judiciară (denumit în continuare <i>birou de expertiză judiciară</i>), care a primit spre executare actul de dispunere a expertizei judiciare, ținând cont de genul acesteia, gradul de complexitate, normativele de muncă aprobate și termenul solicitat de ordonatorul expertizei.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament: Alin. (1) art. 13, cuvintele „birou individual de expertiză judiciară sau al unui birou asociat de expertiză judiciară (denumit în continuare birou de expertiză judiciară)” se substituie cu „<i>birou de expertiză judiciară</i>”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Noțiunea „birou de expertiză judiciară” este definită la art. 2, conform amendamentului propus la articolul menționat, în temeiul motivelor expuse la Nota informativă la amendamentul privind art. 2.</p>	<p>Se acceptă.</p>
9.	<p>Articolul 14. Locul și condițiile efectuării expertizei judiciare (1) Cercetările și investigațiile realizate în cadrul expertizei</p>	<p>Domnul Anatolie ZAGORODNÎI, deputatul în Parlament La art. 14 alin. (1), cuvântul „acreditate” de substituit cu „autorizate”.</p>	<p>Se acceptă.</p>

	judiciare se efectuează în laboratoare acreditate, corespunzător genului de expertiză efectuată.		
10.	<p>Articolul 14. Locul și condițiile efectuării expertizei judiciare</p> <p>(1) Cercetările și investigațiile realizate în cadrul expertizei judiciare se efectuează în laboratoare acreditate, corespunzător genului de expertiză efectuată.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>Alin. (1) art. 14, după cuvintele „se efectuează” se completează cu „<i>de experți judiciari, inclusiv</i>”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Conform alin. (1) art. 14, cercetările și investigațiile realizate în cadrul expertizei judiciare se efectuează doar în laboratoare acreditate. Dar există anumite tipuri de expertiză, care nu necesită utilizarea laboratoarelor (ex: expertize contabile, expertize psihologice etc.), prin urmare considerăm oportună completarea propusă.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Este imposibilă separarea expertului de laborator avînd ca punct de reper Codul de procedură penală (expert, specialist) în care doar specialistul își expune opinia înafara laboratorului. Totodată, atragem atenția asupra necesității respectării cerințelor privind standardele de acreditare, care ar veni în contradicție cu propunerea dată.</p>
11.	<p>Articolul 19. Expertiza extrajudiciară</p> <p>(2) Expertiza extrajudiciară se efectuează în temeiul cererii scrise a persoanelor fizice sau juridice privind efectuarea expertizei. Cererea urmează să conțină informații și anexe necesare și suficiente, care să permită efectuarea completă a cercetării, potrivit actului de dispunere a expertizei judiciare. Plata expertizei extrajudiciare se efectuează conform prevederilor art. 75 din prezenta lege, aplicate corespunzător.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin. (2) art. 19, la sfârșitul primei propoziții, după cuvintele „privind efectuarea expertizei” se completează cu „<i>din inițiativă proprie și pe cont propriu.</i>”, iar ultima propoziție din aliniat se substituie cu „<i>Costurile expertizelor extrajudiciare efectuate de către instituțiile publice de expertiză judiciară se stabilesc de Guvern.</i>”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Articolul 19 reglementează și expertiza extrajudiciară și respectiv prevederile exprese ce țin de costurile pentru expertiza extrajudiciară trebuie să se regăsească în acest articol.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Cererea de efectuare a expertizei deja constituie o exprimare a voinței, iar plata va fi făcută conform prevederilor art. 75 alin. (2) care de fapt și este indicată la finalul alineatului dat.</p>

	<p>(3) Expertiza extrajudiciară se realizează în afara unui proces judiciar și presupune efectuarea unor cercetări metodice, cu aplicarea cunoștințelor speciale și a procedurilor tehnico-științifice, pentru formularea unor concluzii argumentate cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene și procese, la corpul și psihicul uman.</p>	<p>Alin. (3) art. 19, se exclude.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Noțiunea „expertiză extrajudiciară” este definită la art. 2, conform amendamentului propus la articolul menționat, în temeiul motivelor expuse la Nota informativă la amendamentul privind art. 2.</p> <p>După alin. (3) art. 19 (exclus conform amendamentului anterior) se completează cu un nou alineat, numerotat (3) cu următorul conținut: „<i>La cererea expertului judiciar, organul de urmărire penală sau instanța de judecată au obligația de a prezenta mostrele (obiecte, documente etc.) pe care le dețin, necesare pentru efectuarea expertizei extrajudiciare.</i>”</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Deși este prevăzută în textul proiectului expertiza extrajudiciară, aceasta se reglementează ca fiind o etapă premergătoare celei judiciare (ex. art. 19 alin. (5)). Astfel, obiectul principal al prezentului proiect este expertiza <u>judiciară</u> și statutul expertului <u>judiciar</u>. Opinind în același sens, evidențiem faptul că activitatea de bază a expertului este cea judiciară iar celelalte activități, altele decât cele judiciare care țin de domeniul expertizei, sunt acceptate dar fără a-și găsi necesitatea de fi reglementate detaliat. Mai mult decât atât, în pofida faptului lipsei necesității de reglementare detaliată, o astfel de activitate creează posibilitatea obținerii unui surplus financiar instituției, o măsură relevantă situației financiare actuale.</p> <p>Adițional celor menționate, remarcăm că Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 nu face referință la conceptul de expert sau expertiză extrajudiciară.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Expertul nu poate solicita informații și materiale de la nimeni decât de la ordonatorul expertizei extrajudiciare. În cazul expertizei judiciare, relația expertului cu organul de urmărire penală sau instanța sunt stipulate în CPP și CPC și nicidecum ultimii <u>nu sunt obligați</u> să prezinte informații sau materialele menționate, expertul <u>are dreptul să ceară</u>, iar</p>
--	---	---	---

		<p><i>Notă informativă:</i> Efectuarea expertizei extrajudiciare poate avea ca obiect mostrele (obiecte, documente etc.) pe care le deține organul de urmărire penală sau instanța de judecată, de aceea considerăm oportună completarea propusă, pentru asigurarea posibilității efectuării expertizei extrajudiciare în asemenea caz.</p> <p>După alin (3) art. 19 se completează cu un nou aliniat, numerotat (4) cu următorul conținut: „Prevederile prezentei legi privind expertiza judiciară (termenul, locul și condițiile efectuării expertizei, aducerea la cunoștință a rezultatelor expertizei, acțiunile premergătoare efectuării expertizei în cadrul instituției publice de expertiză judiciară, drepturile și obligațiile conducătorului instituției publice de expertiză judiciară la organizarea și efectuarea expertizei, raportul de expertiză judiciară, forma și conținutul acestuia, arhivarea rapoartelor de expertiză ș.a.) se aplică corespunzător expertizei extrajudiciare. La efectuarea expertizei extrajudiciare se aplică aceleași reguli și metode și se utilizează aceleași utilaje ca și la efectuarea expertizei judiciare, iar rezultatele acestora au aceeași valoare juridică.”</p> <p><i>Notă informativă:</i> Efectuarea expertizei extrajudiciare este insuficient reglementată, iar completarea propusă vine să remedieze acest aspect.</p> <p>Alin (4) art. 19 se renumerează în (5).</p>	<p>ordonatorul, dacă are posibilitate prezintă, dacă nu – informează etc.</p> <p>Cu atât mai mult propunerea este lipsită de logică, ținând cont de faptul, că actele, care se află la OUP sau instanță, deja sunt în cadrul unei anumite proceduri judiciare (civile sau penale), <u>adică acestea pot fi examinate doar într-o expertiză judiciară.</u></p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Art. 19 alin. (4) stabilește că pentru întocmirea raportului de expertiză <i>extrajudiciară</i> se aplică normele întocmirii raportului de expertiză <i>judiciară</i>. Totodată, valoarea juridică pentru fiecare raport de expertiză (<i>fie judiciară sau extrajudiciară</i>) o stabilește judecătorul în funcție de fiecare caz separat. Mai mult decât atât, un raport de expertiză extrajudiciară nu poate avea egalitatea valorii juridice cu cea judiciară din moment ce este posibil să nu se cunoască proveniența materialelor în baza cărora s-a efectuat expertiza extrajudiciară.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Luând în considerare dezacordul cu propunerea anterioară.</p>
--	--	---	---

	(5) Expertiza extrajudiciară poate servi drept material auxiliar la formularea unei plângeri.	<p>Alin (5) art. 19 se renumerează în (6) și se modifică după cum urmează: cuvântul „auxiliar” se exclude și cuvintele „unei plângeri” se substituie cu „unor demersuri pentru soluționarea diferitor situații litigioase, inclusive poate fi prezentate în cadrul unui proces judiciar în calitate de probă.”</p> <p><i>Notă informativă:</i> Considerăm că este limitată neargumentat utilizarea expertizei extrajudiciare, care se efectuează de un expert judiciar, deoarece rezultatele expertizei extrajudiciare, din punctul nostru de vedere, pot fi utilizate în cadrul unui proces judiciar, spre exemplu, inițiat ulterior efectuării expertizei.</p>	<p>Se acceptă și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(5) Expertiza extrajudiciară poate servi drept material auxiliar la o plângere, decizie, negociere, tranzacție de împăcare sau la alt proces de natură extrajudiciară.”</p>
12.	Articolul 23. Condițiile spitalizării în staționările de psihiatrie pentru efectuarea expertizei judiciare	<p>Doamna Valentina STRATAN, deputat în Parlament</p> <p>Se propune titlul Articolului 23 în următoarea redacție ”Condițiile efectuării expertizei judiciare psihiatrice”</p>	<p>Se acceptă în următoarea redacție:</p> <p>”Condițiile spitalizării în cazul efectuării expertizei judiciare psihiatrice”</p>
13.	<p>Articolul 25. Asistarea la examinarea persoanei supuse expertizei a altor participanți la procesul judiciar</p> <p>(2) La examinarea persoanei lipsite de capacitate de exercițiu sau a minorului poate asista reprezentantul legal și/sau apărătorul său.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin. (2) art. 25, cuvintele „poate asista” se substituie cu cuvântul „<i>asistă</i>”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Considerăm că, alin. (2) art. 25, în trebuie reformulat, deoarece norma legală nu trebuie să lase loc pentru interpretări, pentru a fi înțeleasă ușor de orice subiect interesat. La examinarea persoanei lipsite de capacitate de exercițiu sau a minorului supus expertizei <i>trebuie</i> să asiste reprezentantul legal și/sau apărătorul, pentru asigurarea respectării drepturilor acestuia.</p>	<p>Se acceptă.</p>
14.	Articolul 36. Raportul de	Domnul Anatolie ZAGORODNII,	

	<p>expertiză judiciară (2) Raportul de expertiză este valabil dacă sunt respectate cumulativ următoarele condiții: a) laboratorul în care a fost efectuată expertiza judiciară este acreditat și actul de acreditare este valabil; b) cercetările sînt efectuate pentru specialitatea de expertiză judiciară pentru care laboratorul este acreditat;</p>	<p>deputatul în Parlament În art. 36 se propune cuvîntul „acreditat” să se substituie cu cuvîntul „autorizat” și cuvîntul „acreditare” să se substituie cu cuvîntul „autorizare”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
15.	<p>Articolul 37. Forma și conținutul raportului de expertiză (2) În partea introductivă a raportului de expertiză se indică: a) denumirea și adresa juridică a instituției publice de expertiză judiciară sau a biroului de expertiză judiciară; b) datele cu privire la actul de dispunere a expertizei judiciare;</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament: Lit. b) alin. (2) art. 37 se completează cu „sau datele cu privire la cererea de efectuare expertizei extrajudiciare”; <i>Notă informativă:</i> Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.</p>	<p>Nu se acceptă. Art. 19 alin. (4) stabilește că pentru întocmirea raportului de expertiză extrajudiciară se aplică normele întocmirii raportului expertizei judiciare.</p>
16.	<p>Articolul 39. Arhivarea rapoartelor de expertiză (5) Arhiva rapoartelor de expertiză poate fi ținută, suplimentar, și în format electronic, cu condiția păstrării conținutului inițial intact al documentelor și asigurării condițiilor de protecție împotriva modificării acestuia.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament: La alin. (5) art. 39, cuvintele „poate fi” se substituie cu cuvîntul „este” iar cuvintele „condiția păstrării” se substituie cu cuvîntul „păstrarea”. <i>Notă informativă:</i> În contextul în care procesele de dezvoltare a tehnologiei informației evoluează rapid, iar stocarea electronică a datelor permite păstrarea în siguranță a datelor prelucrate, este evidentă necesitatea arhivării rapoartelor de expertiză și în format electronic. În acest context, considerăm oportună reformularea propusă.</p>	<p>Se acceptă. Suplimentar, de completat la art. 85 cu alineatul (7) care va avea următorul cuprins: „(7) Prevederile de la art. 39 alin. (5) din prezenta lege intră în vigoare la data 1 ianuarie 2018.”.</p>

<p>17.</p>	<p>Articolul 40. Cerințe pentru exercitarea activității de expert judiciar</p> <p>(1) Expertul judiciar este persoana calificată și abilitată, conform legii, să efectueze expertize și să formuleze concluzii, în specialitatea în care este autorizată, cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene și procese, la organismul și psihicul uman și care este inclusă în Registrul de stat al experților judiciari.</p> <p>(6) Sînt scutite de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare persoanele care dețin titlul științific de doctor, doctor habilitat, academician, profesor, cercetător sau care dețin titlul științifico-didactic de profesor universitar, în specialitatea respectivă</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>Alin. (1) art. 40, se exclude, iar aliniatele ulterioare se renumerează.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Noțiunea „<i>expertjudiciar</i>” este definită la art. 2, conform amendamentului propus la articolul menționat, în temeiul motivelor expuse la Nota informativă la amendamentul privind art. 2.</p> <p>La alin. (6) art. 40, cuvintele „profesor, cercetător sau care dețin titlul științifico-didactic de profesor universitar” se exclud.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Considerăm inoportun scutirea de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare persoanele care dețin titlul de <i>profesor, cercetător sau care dețin titlul științifico-didactic de profesor universitar.</i></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă și se expune în următoarea redacție</p> <p>”(5) Sînt scutite de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare persoanele care dețin titlul științific de doctor, doctor habilitat, academician, în specialitatea respectivă.”</p>
<p>18.</p>	<p>Articolul 41. Stagiul profesional</p> <p>(2) Stagiul profesional se efectuează pe o perioadă de cel puțin un an, în acest timp, persoana avînd calitatea de expert-stagiar.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin. (2) art. 41, cuvintele „Stagiul profesional se efectuează pe o perioadă de cel puțin un an” se substituie cu cuvintele „Durata de efectuare a stagiului profesional este de 12 luni.”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Considerăm că, alin. (2)</p>	<p>Se acceptă și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(2) Stagiul profesional se efectuează pe o perioadă de cel puțin 3 luni, în acest timp, persoana avînd calitatea de expert-stagiar.”</p>

		art. 41 în trebuie reformulat, deoarece ideea trebuie exprimată concis și fără echivoc, iar formularea propusă de autor, din punctul nostru de vedere, nu corespunde acestor rigori. Durata stagiului profesional trebuie prevăzută expres, deoarece norma legală nu trebuie să lase loc pentru interpretări.	
19.	<p>Articolul 41. Stagiul profesional</p> <p>(3) Efectuarea stagiului are loc pe bază de contract încheiat între expertul-stagiar și instituția publică de expertiză judiciară sau între expertul stagiar și biroul de expertiză judiciară.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>Alin. (3) art. 41, se completează cu o nouă propoziție cu următorul conținut: <i>„Durata de efectuare a stagiului profesional, prevăzută la aliniatul (2), poate fi extinsă, din motive întemeiate până la desfășurarea următorului examen de calificare, prin prelungirea, de comun acord, a termenului de valabilitate a contractului încheiat între expertul-stagiar și instituția publică de expertiză judiciară sau între expertul stagiar și biroul de expertiză judiciară.”</i></p> <p><i>Notă informativă:</i> În cazul în care, expertul stagiar nu a reușit să se prezinte la examenul de calificare după expirarea duratei de efectuare a stagiului profesional din motive întemeiate, considerăm că este oportună prevederea posibilității de extindere a stagiului profesional, prin prelungirea, de comun acord, a termenului de valabilitate a contractului încheiat între expertul-stagiar și instituția publică de expertiză judiciară sau între expertul stagiar și biroul de expertiză judiciară.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Luând în considerare faptul că stagiul se efectuează pentru o perioadă <i>de cel puțin</i> 12 luni, continuarea acestuia din cauza nepromovării sau neparticipării la examenul de calificare reiese din această normă. Mai mult decât atât, prelungirea de comun acord reiese din efectuarea acestuia pe bază de contract care nu poate fi încheiat decât cu voința ambelor părți.</p>
20.	<p>Articolul 41. Stagiul profesional</p> <p>(10) Stagiul profesional</p>	<p>Domnul Sergiu SÎRBU, deputat în Parlament</p>	<p>Se acceptă și se propune în următoarea redacție:</p>

	poate fi efectuat și în alte state, sub conducerea unui expert judiciar din statul respectiv.	La art. 41 alin. (10), este necesară stabilirea actului ce atestă stagierea profesională, internațională, actul legislativ sau normativ în baza căruia se vor recunoaște calificările respective.	(10) Stagiul profesional poate fi efectuat și în alte state, sub conducerea unui expert judiciar din statul respectiv, în cazurile și condițiile stabilite de Guvern .
21.	<p>Articolul 43. Obținerea calității de expert judiciar</p> <p>(1) Calitatea de expert judiciar se dobândește de către persoana care a promovat examenul de calificare, susținut în fața Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari (denumite în continuare <i>Comisie de calificare și evaluare</i>) a uneia dintre instituțiile publice de expertiză judiciară. Persoana care intenționează să-și desfășoare activitatea în domeniul expertizei judiciare în cadrul unui birou de expertiză judiciară susține examenul de calificare în fața Comisiei de calificare și evaluare formată de Ministerul Justiției.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>Alin. (1) art. 43, se reformulează după cum urmează: „Calitatea de expert judiciar se dobândește de către persoana care a promovat examenul de calificare, susținut în fața Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari (denumite în continuare <i>Comisie de calificare și evaluare</i>), formată de Ministerul Justiției.”</p> <p><i>Notă informativă:</i> Examenul de calificare pentru toți experții judiciari trebuie să se desfășoare în fața unei Comisii de calificare și evaluare formată de Ministerul Justiției, pentru a asigura corectitudinea desfășurării examenului de calificare și egalitatea de tratament pentru toți solicitanții.</p>	<p>Se acceptă și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(1) Calitatea de expert judiciar se dobândește de către persoana care a promovat examenul de calificare, susținut în fața Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari (denumite în continuare <i>Comisie de calificare și evaluare</i>), formată de Ministerul Justiției.”</p>
22.	<p>43. Obținerea calității de expert judiciar</p> <p>(4) Comisia de calificare și evaluare se formează prin ordin al conducătorului instituției publice de expertiză judiciară sau, corespunzător, prin ordin al ministrului justiției și se compune din 5 membri și un secretar.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin. (4) art. 43, cuvintele „prin ordin al conducătorului instituției publice de expertiză judiciară sau, corespunzător,” se exclud, iar cifra „5” se substituie cu „nouă”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Vezi Nota informativă Nota informativă privind amendamentul pentru alin. (1) art. 43. De asemenea membri Comisiei de calificare și evaluare se propune a fi în număr de 9 persoane (motivele sunt expuse în Nota informativă</p>	<p>Se acceptă și se expune în următoarea redacție:</p> <p>”(4) Comisia de calificare și evaluare se formează prin ordin al ministrului justiției și se compune din 9 membri și un secretar.”</p>

23.	<p>43. Obținerea calității de expert judiciar</p> <p>(5) Unul dintre membrii Comisiei de calificare și evaluare este, în mod obligatoriu, reprezentant al societății civile sau al mediului academic, ales prin concurs organizat de Ministerul Justiției. Ceilalți membri ai Comisiei de calificare și evaluare trebuie să fie experți judiciari de categoria întâi sau superioară calificați în specialitatea pentru care se desfășoară examenul de calificare sau specialiști în domeniul respectiv care se bucură de reputație ireproșabilă și dețin un nivel înalt de calificare.</p>	<p>privind amendamentul pentru alin. (5) art. 43.)</p> <p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin. (5) art. 43, În prima propoziție cuvântul „Unul” se substituie cu „Doi”, cuvântul „este” se substituie cu „sînt”, cuvintele „reprezentant al” se substituie cu „reprezentanți ai”, iar cuvântul „ales” se substituie cu „aleși”. După cuvintele „categoria întâi sau superioară” se completează cu „dintre care cel puțin trei experți să fie”, iar cuvintele „sau specialiști în domeniul respectiv care se bucură de reputație ireproșabilă și dețin un nivel înalt de calificare.” se substituie cu „toți fiind aleși prin concurs organizat de Ministerul Justiției dintre experții judiciari din instituțiile publice de expertiză judiciară și birourile de expertiză”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Membri Comisiei de calificare și evaluare se propune a fi în număr de 9 persoane: 2 reprezentanți ai societății civile sau al mediului academic, aleși prin concurs organizat de Ministerul Justiției, 7 experți judiciari, de asemenea aleși prin concurs, dintre care cel puțin trei experți trebuie să fie calificați în specialitatea pentru care se desfășoară examenul de calificare. De asemenea considerăm că examinarea viitorilor experți judiciari poate fi efectuată de experți judiciari (excepție sunt cei doi membri reprezentanți ai societății civile), prin urmare propunem excluderea cuvintelor „sau specialiști în domeniul respectiv care se bucură de reputație ireproșabilă și dețin un nivel înalt de calificare.” Aceștia se încadrează, în sensul aliniatului</p>	<p>Se acceptă și se expune în următoarea redacție:</p> <p>”(5) Majoritatea membrilor Comisiei de calificare și evaluare sunt experți judiciari de categoria întâi sau superioară calificați în specialitatea pentru care se desfășoară examenul de calificare sau specialiști în domeniul respectiv care se bucură de reputație ireproșabilă și dețin un nivel înalt de calificare.”</p>
-----	---	--	---

		în cauză, la noțiunea de reprezentanți ai societății civile sau al mediului academic.	
24.	<p>43. Obținerea calității de expert judiciar</p> <p>(6) Condițiile de desfășurare a examenului și condițiile de promovare a acestuia se stabilesc prin regulament, care, împreună cu Regulamentul privind activitatea Comisiei de calificare și evaluare, se aprobă de prin ordin comun al ministrului justiției și conducătorilor instituțiilor publice de expertiză judiciară.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin. (6) art. 43, cuvântul „ordin comun al” se substituie cu „<i>ordinul</i>”, iar cuvintele „și conducătorilor instituțiilor publice de expertiză judiciară.” se exclud.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Vezi Nota informativă privind amendamentul pentru alin. (1) art. 43.</p>	<p>Se acceptă și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(6) Condițiile de desfășurare și promovare a examenului, precum și Regulamentul privind activitatea Comisiei de calificare și evaluare, se aprobă de Guvern.”.</p>
25.	<p>Articolul 44. Eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de expert judiciar</p> <p>(2) Licența pentru exercitarea activității de expert judiciar se eliberează în temeiul hotărârii Comisiei de calificare și evaluare privind rezultatele examenului de calificare în fața căreia a susținut examenul de calificare persoana, prin ordin al conducătorului instituției publice de expertiză judiciară sau, respectiv, al ministrului justiției.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin. (2) art. 44, cuvintele „în fața căreia a susținut examenul de calificare persoana, prin ordin al conducătorului instituției publice de expertiză judiciară sau, respectiv, al” se substituie cu „<i>prin ordinul</i>”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Considerăm că licențele pentru exercitarea activității de expert judiciar trebuie eliberată de o singură autoritate - Ministerul justiției.</p>	<p>Se acceptă și se expune în următoarea redacție:</p> <p>”(2) Licența pentru exercitarea activității de expert judiciar se eliberează în temeiul hotărârii Comisiei de calificare și evaluare privind rezultatele examenului de calificare prin ordinul ministrului justiției.”</p>
26.	<p>Articolul 44. Eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin. (3) art. 44, cuvintele „instituției</p>	<p>Se acceptă și se expune în următoarea</p>

	<p>expert judiciar</p> <p>(3) Licența se eliberează la cererea scrisă a persoanei, adresată instituției publice de expertiză judiciară sau, respectiv, Ministerului Justiției, în termen de 10 zile de la data depunerii cererii și este valabilă pe întreg teritoriul Republicii Moldova.</p>	<p>publice de expertiză judiciară sau, respectiv,” se exclud.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Vezi Nota informativă Nota informativă privind amendamentul pentru alin. (2) art. 44.</p>	<p>redacție:</p> <p>”(3) Licența se eliberează la cererea scrisă a persoanei, adresată Ministerului Justiției, în termen de 10 zile de la data depunerii cererii și este valabilă pe întreg teritoriul Republicii Moldova.”</p>
27.	<p>Articolul 44. Eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de expert judiciar</p> <p>(4) Datele despre licențele eliberate se includ în Registrul de stat al experților judiciari în termen de 10 zile de la eliberarea licenței. Instituțiile publice de expertiză judiciară transmit Ministerului Justiției datele despre licențele eliberate pentru a fi incluse în Registrul de stat al experților judiciari.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin. (4) art. 44, propoziția a doua se exclude.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Vezi Nota informativă Nota informativă privind amendamentul pentru alin. (2) art. 44.</p>	<p>Se acceptă și se expune în următoarea redacție:</p> <p>”(4) Datele despre licențele eliberate se includ în Registrul de stat al experților judiciari în termen de 10 zile de la eliberarea licenței.”</p>
28.	<p>Articolul 46. Retragera licenței</p> <p>(2) Retragera licenței se face prin ordin al persoanei care a eliberat-o, în baza deciziei Comisiei de calificare și evaluare, a Comisiei de disciplină sau, în funcție de caz, a altui act care atestă existența</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin. (2) art. 46, cuvântul „ordin” se substituie cu „<i>ordinul ministrului justiției</i>”, iar după cuvintele „al persoanei care a eliberat-o” se exclud.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Considerăm că retragerea licenței trebuie să se facă doar prin ordinul ministrului</p>	<p>Se acceptă și se expune în următoarea redacție:</p> <p>”(2) Licența se retrage prin ordin, în baza deciziei Comisiei de calificare și evaluare, a Comisiei de disciplină sau, în funcție de caz, a altui act care atestă existența temeiului de</p>

	temeiului de retragere a licenței.	justiției. Vezi Nota informativă Nota informativă privind amendamentul pentru alin. (2) art. 44.	retragere a licenței.”
29.	<p>Articolul 47. Legitimația și ștampila expertului judiciar</p> <p>(1) Expertul judiciar care își desfășoară activitatea într-o instituție publică de expertiză judiciară își legitimează statutul prin legitimație, eliberată de instituția respectivă, iar expertul judiciar care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară – prin legitimație eliberată de Ministerul Justiției</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin. (1) art. 47, cuvintele „eliberată de instituția respectivă, iar expertul judiciar care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară – prin legitimație” se exclude.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Toți experții judiciari, indiferent dacă își desfășoară activitatea într-o instituție publică de expertiză judiciară sau birou de expertiză judiciară, trebuie să le fie eliberată legitimația de Ministerul Justiției. Este inoportun și neechitabil ca Ministerul Justiției să elibereze legitimații doar pentru experții judiciari care își desfășoară activitatea într-un birou de expertiză judiciară, iar ceilalți - la instituțiile în care activează</p>	<p>Se acceptă și se expune în următoarea redacție:</p> <p>”(1) Expertul judiciar își confirmă statutul prin legitimația eliberată de Ministerul Justiției”</p>
30.	<p>Articolul 49. Registrul de stat al experților judiciari</p> <p>(1) Evidența experților judiciari este ținută de Ministerul Justiției în Registrul de stat al experților judiciari, care cuprinde următoarele informații:</p> <p>a) numele și prenumele expertului judiciar;</p> <p>b) codul de identificare, pentru experții judiciari care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară;</p> <p>c) numărul de înregistrare a licenței;</p>	<p>Domnul Anatolie ZAGORODNÎI, deputatul în Parlament</p> <p>Articolul 49 alin (1) după litera d) urmează de corectat litera f)</p>	Se acceptă

	d) data eliberării licenței; f) specialitatea în care a primit calificarea de expert judiciar; g) gradul de calificare a expertului judiciar;		
31.	Articolul. 51 Drepturile expertului judiciar	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>Art. 51, se completează cu un nou alineat(4) cu următorul conținut: „<i>Persoana recunoscută ad-hoc în calitate de expert judiciar, în condițiile art. 11 alin (2), exercită drepturile expertului judiciar din alin (1) al prezentului articol.</i>”</p> <p><i>Notă informativă:</i> Persoana recunoscută ad-hoc în calitate de expert judiciar se bucură de aceleași drepturi, specificate la alin (1) din art. 51, ca și expertul judiciar, fapt nereglementat în proiectul de lege, prin urmare considerăm necesară completarea în cauză.</p>	<p>Se acceptă în următoarea redacție:</p> <p>Articolul 51 se completează cu un nou alineat (4) cu următorul cuprins: „(4) Persoana recunoscută ad-hoc în calitate de expert judiciar, în condițiile art. 11 alin (2), exercită drepturile expertului judiciar din alin (1) al prezentului articol în limitele cazului respectiv.”</p>
32.	Articolul. 52 Obligațiile și interdicțiile expertului judiciar	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>Art. 52, se completează cu un nou alineat(5) cu următorul conținut: „<i>Persoana recunoscută ad-hoc în calitate de expert judiciar, în condițiile art. 11 alin (2), are obligațiile expertului judiciar din prezentului articol.</i>”</p> <p><i>Notă informativă:</i> Persoana recunoscută ad-hoc în calitate de expert judiciar își asumă aceleași obligații, specificate în art. 52, ca și expertul judiciar, fapt nereglementat în proiectul de lege, prin urmare considerăm necesară completarea în cauză.</p>	<p>Se acceptă în următoarea redacție:</p> <p>„(5) Persoana recunoscută ad-hoc în calitate de expert judiciar, în condițiile art. 11 alin (2), are obligațiile expertului judiciar din prezentului articol în limitele cazului respectiv.”</p>
33.	Articolul. 53 Refuzul efectuării	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p>	

	expertizei judiciare	<p>La art. 53, denumirea articolului se completează cu cuvintele „sau extrajudiciare”. În textul articolului, după cuvintele „expertizei judiciare” se adaugă cuvintele „și extrajudiciară”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.</p>	<p>Nu se acceptă. Luînd în considerare dezacordul privind propunerea de amendare a art. 1-7 a prezentului proiect.</p>
34.	<p>Articolul. 53 Refuzul efectuării expertizei judiciare</p> <p>(1) Expertul judiciar poate să refuze efectuarea expertizei judiciare în următoarele cazuri:</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin (1) art. 53, după cuvintele „expertizei judiciare” se adaugă cuvintele „sau extrajudiciare”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1</p>	<p>Nu se acceptă. Luînd în considerare dezacordul privind propunerea de amendare a art. 1-7 a prezentului proiect.</p>
35.	<p>Articolul 53. Refuzul efectuării expertizei judiciare</p> <p>(2) În cazul existenței unuia dintre motivele prevăzute la alin. (1) din prezentul articol, expertul judiciar informează ordonatorul expertizei despre refuzul efectuării expertizei judiciare, despre motivele care au stat la baza acestui refuz și despre necesitatea ridicării de către acesta a materialelor prezentate pentru efectuarea expertizei.</p>	<p>Domnul Sergiu SÎRBU, deputat în Parlament</p> <p>Alineatul (2) art. 53 după cuvîntul ”informează” se propune să fie completat cu cuvintele ”în scris”</p>	<p>Se acceptă</p>
36.	<p>Articolul 54. Formarea continuă a experților judiciari</p> <p>(2) Formarea continuă a expertului judiciar poate fi realizată în cadrul Institutului Național al Justiției, Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, Universității de Stat de Medicină și</p>	<p>Domnul Anatolie ZAGORODNÎI, deputatul în Parlament</p> <p>La art. 54 alin. (2), cuvîntul „acreditate” de substituit cu „autorizate”.</p>	<p>Se acceptă.</p>

	Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în cadrul altor instituții acreditate, inclusiv de expertiză judiciară, din Republica Moldova sau dintr-un alt stat.		
37.	<p>Articolul 55. Evaluarea performanțelor experților judiciari</p> <p>(3) Expertului judiciar care nu s-a prezentat la evaluarea ordinară fără motive întemeiate sau care a obținut calificativul „nesatisfăcător” i se retrage licența de expert judiciar în specializarea respectivă.</p> <p>(6) Expertul judiciar poate fi supus evaluării performanțelor în mod extraordinar, înainte de expirarea a 5 ani de la ultima evaluare, în următoarele cazuri:</p> <p>a) la angajare într-o instituție publică de expertiză judiciară, dacă a activat anterior în cadrul unui birou de expertiză judiciară și de la ultima evaluare au trecut mai mult de 2 ani;</p> <p>b) a contestat rezultatul evaluării ordinare;</p> <p>c) nu s-a prezentat motivat la evaluarea ordinară;</p> <p>d) în cazul identificării încălcărilor metodelor și practicilor de efectuare a expertizei judiciare.</p>	<p>Domnul Sergiu SÎRBU, deputat în Parlament</p> <p>La art. 55 :</p> <p>- alin. (6) lit. c) vine în contradicție cu prevederile pct. (3) al aceluiași articol și al articolului 46 alin. (1) lit. b)</p>	<p>Se acceptă. Alineatul (3) al articolului 55 se abrogă, iar articolul 46 alineatul (1) litera b) va avea următorul cuprins: „b) expertul judiciar a obținut calificativul „nesatisfăcător” la evaluarea susținută în condițiile art. 55 alin. (4) și (5) din prezenta lege;”</p>
38.	<p>Articolul 55. Evaluarea performanțelor experților judiciari</p>	<p>Domnul Anatolie ZAGORODNÎI, deputatul în Parlament</p>	<p>Se acceptă și se expune în următoarea</p>

	<p>(8) Expertul judiciar care a obținut calificativul „nesatisfăcător” la evaluarea ordinară sau la evaluarea extraordinară organizată în condițiile alin. (4) și (5) din prezentul articol este supus unei noi evaluări extraordinare la expirarea unui an de la data evaluării ordinare. Dacă, în urma acestei evaluări, expertul judiciar obține, de asemenea, calificativul „nesatisfăcător”, acestuia i se retrage calitatea de expert judiciar în specialitatea respectivă.</p> <p>(9) Procedura și criteriile de evaluare a performanțelor experților judiciari se stabilesc într-un regulament aprobat prin ordin comun al ministrului justiției și conducătorilor instituțiilor publice de expertiză judiciară.</p>	<p>Alineatul (8) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(8) Expertul judiciar care a obținut calificativul „nesatisfăcător” la evaluarea ordinară sau la evaluarea extraordinară organizată în condițiile alin. (4) și (5) din prezentul articol, acestuia i se retrage calitatea de expert judiciar în specialitatea respectivă și este supus unei noi evaluări extraordinare la expirarea unui an de la data evaluării ordinare.”</p>	<p>redacție.</p> <p>Alineatul (8) al articolului 55:</p> <p>„(8) Expertul judiciar care a obținut calificativul „nesatisfăcător” la evaluarea ordinară sau la evaluarea extraordinară organizată în condițiile alin. (4) și (5) din prezentul articol este supus unei noi evaluări extraordinare la expirarea unui an de la data evaluării ordinare. În această perioadă, persoana nu are dreptul de a semna rapoarte de expertiză. Dacă, în urma acestei evaluări, expertul judiciar obține, de asemenea, calificativul „nesatisfăcător”, acestuia i se retrage calitatea de expert judiciar în specialitatea respectivă.”.</p>
38.	<p>Articolul 59. Sancțiunile disciplinare</p> <p>(1) Pentru comiterea abaterilor disciplinare privind activitatea de expertiză judiciară, expertului judiciar îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) avertisment; b) mustrare; c) amendă în mărime de la 30 la 50 de unități convenționale; d) suspendarea activității de expert judiciar pe o perioadă de pînă la 6 luni; 	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>lit. c) alin (1) art. 59, se exclude</p> <p><i>Notă informativă:</i> Considerăm ilegală aplicarea amenzii în calitate de sancțiune disciplinară.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Instituirea amenzii ca sancțiune disciplinară este rezultatul recomandării de diversificare a sancțiunilor disciplinare, or, puține dintre sancțiunile clasice își produc efectul și, mai mult ca atât, se diferențiază între ele. Spre exemplu „mustrarea” și „mustrarea aspră”. Sancțiunea „mustrarea aspră” este o reminiscență a cadrului legislativ sovietic, și nu comportă o diferență de „mustrare”.</p>

	<p>e) retragerea licenței de expert judiciar.</p>		<p>Subliniem că sancțiunea amenzii urmează să fie aplicată pentru abateri disciplinare privind activitatea de expertiză judiciară de un pericol suficient sau săvârșite frecvent.</p> <p>Atragem atenția că sancțiunile de la art. 59 urmează să fie aplicate pentru <i>abaterile disciplinare privind activitatea de expertiză judiciară</i> prevăzute la art. 58, <u>nu pentru alte abateri ce țin de disciplina muncii</u>, conform legislației muncii, spre exemplu. Anume această diferență și permite aplicarea unor astfel de sancțiuni pentru abateri disciplinare ce vizează activitatea profesională, dar nu disciplina muncii, or, Codul muncii prevede această interdicție doar pentru abaterile ce vizează disciplina muncii – art. 206 alin. (3) din Codul muncii - „(3) Se interzice aplicarea amenzilor și altor sancțiuni pecuniare <i>pentru încălcarea disciplinei de muncă</i>.”.</p> <p>Faptele de la art. 58 din proiect sunt opozabile tuturor experților judiciari, indiferent de forma de organizare a activității lor (fie ei angajați în instituțiile publice de expertiză judiciară, fie experți care activează în cadrul birourilor de expertiză judiciară, convențional numiți „privați”).</p> <p>Atractivitatea unei profesii nu se poate contura prin pseudo-sancțiuni, care nu-și ating scopul. Avînd în vedere importanța activității</p>
--	---	--	---

			expertului judiciar, este esențial ca acesta să conștientizeze gravitatea abaterilor eventual admise și consecințele acestora.
40.	<p>Articolul 60. Procedura de tragere la răspundere disciplinară</p> <p>(3) Aplicarea sancțiunii disciplinare prevăzute la art. 59 alin. (1) lit. a), b) și c) din prezenta lege expertului judiciar, indiferent de forma de organizare a activității sale, se face prin hotărâre a Comisiei de disciplină a experților judiciari (denumite în continuare <i>Comisie de disciplină</i>), conform procedurii prevăzute de prezenta lege.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin (3) art. 60, cuvintele „alin. (1) lit. a), b) și c)” se exclud.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Aplicarea tuturor sancțiunilor disciplinare specificate la art. 59, trebuie făcute prin hotărâre a Comisiei de disciplină, conform procedurii prevăzute de prezenta lege, pentru toți experții judiciari, indiferent de forma de organizare.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Expunerea în nouă redacție a art. 59 alin. (1) exclude argumentele în baza cărora autorul propune amendamentul dat.</p>
41.	<p>Articolul 60. Procedura de tragere la răspundere disciplinară</p> <p>(4) Sancțiunile prevăzute la art. 59 alin. (1) lit. d) și e) din prezenta lege se aplică prin ordin al conducătorului instituției publice de expertiză judiciară în care activează expertul judiciar sau, pentru experții judiciari care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară, de către ministrul justiției, în temeiul</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin (4) art. 60, cuvintele „alin. (1) lit. d) și e)” și cuvintele „al conducătorului instituției publice de expertiză judiciară în care activează expertul judiciar sau, pentru experții judiciari care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară,” se exclud.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Toate sancțiunile prevăzute la art. 59, trebuie să se aplice pentru toți experții judiciari, indiferent de forma de organizare, în temeiul hotărârii Comisiei de disciplină, prin ordin de către ministrul justiției.</p>	<p>Se acceptă și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(4) Sancțiunile prevăzute la art. 59 alin. (1) lit. d), e) din prezenta lege se aplică de către ministrul justiției, în temeiul hotărârii Comisiei de disciplină.”</p>

	hotărîrii Comisiei de disciplină.		
42.	<p>Articolul 60. Procedura de tragere la răspundere disciplinară</p> <p>(5) Copia hotărîrii redactate a Comisiei de disciplină se transmite, în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acesteia, instituției publice de expertiză judiciară în care activează expertul judiciar sau, respectiv, Ministerului Justiției.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin (5) art. 60, cuvintele „instituției publice de expertiză judiciară în care activează expertul judiciar sau, respectiv” se substituie cu „expertului judiciar și”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Copia hotărârii redactate a Comisiei de disciplină trebuie transmisă expertului judiciar vizat în hotărâre și Ministerului Justiției în termen de 5 zile lucrătoare.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Luînd în considerare dezacordul privind propunerea de amendare a art. 60 alin. (3) și (4) a prezentului proiect.</p>
43.	<p>Articolul 61. Comisia de disciplină</p> <p>(2) Comisia de disciplină se constituie prin ordin al ministrului justiției și este formată din șapte membri cu un mandat de patru ani: patru experți judiciari, cîte unul din fiecare instituție publică de expertiză judiciară, doi reprezentanți ai societății civile și un expert judiciar din rîndul celor care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară. Experții judiciari din rîndul celor care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară și reprezentantul societății civile sînt selectați, prin</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin (2) art. 61, în prima propoziție cuvîntul „șapte” se substituie cu „nouă”, cuvintele „cîte unul din fiecare instituție publică” se substituie cu „<i>instituțiile publice</i>”, iar cuvintele „un expert judiciar” se substituie cu „<i>trei experți judiciari</i>”. În a doua propoziție cuvintele „din rîndul celor care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară și reprezentantul” se substituie cu „<i>reprezentanții</i>”.</p> <p><i>Notă informativă:</i> Considerăm că toți membrii Comisiei de disciplină (experții judiciari experții, indiferent de forma de organizare) și reprezentanții societății civile trebuie selectați, prin concurs, de către Ministerul Justiției, iar numărul membrilor în comisie, considerăm că, trebuie să fie 9 (4 experți judiciari din instituțiile publice de</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Luînd în considerare dezacordul privind propunerea de amendare a art. 60 alin. (3) și (4) a prezentului proiect.</p>

	concurș, de către Ministerul Justiției.	expertiză judiciară, 3 experți judiciari din rîndul celor care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară și 2 reprezentanți ai societății civile).	
44.	<p>Articolul 63. Suspendarea activității expertului judiciar</p> <p>(1) Activitatea expertului judiciar se suspendă în următoarele cazuri:</p> <p>c) participarea în campanii electorale în calitate de candidat pentru o autoritate publică sau pentru autoritatea administrației publice locale, pe perioada campaniei electorale;</p>	<p>Domnul Anatolie ZAGORODNÎI, deputatul în Parlament</p> <p>Litera c) al articolului 63 va avea următoare redacție:</p> <p>„c) participarea în campanii electorale în calitate de candidat pentru o autoritate publică sau pentru autoritatea administrației publice locale, pe perioada campaniei electorale sau alegerea în funcție electivă într-o autoritate publică sau într-o autoritate a administrației publice locale;”</p>	Se acceptă.
45.	<p>Articolul 64. Pierderea calității de expert judiciar</p> <p>(1) Pierderea calității de expert judiciar intervine în următoarele cazuri:</p> <p>d) alegerea în funcție electivă într-o autoritate publică sau într-o autoritate a administrației publice locale;</p>	<p>Domnul Sergiu SÎRBU, deputat în Parlament</p> <p>La art. 64 alin. (1) litera d) se propune de a fi exclusă pe motiv că vine în contradicție cu art. 18 din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică nr. 199 din 16.07.2010. Totodată urmează a fi stabilită procedura de revenire în funcție în cazul în care a expirat termenul de 5 ani de la ultima evaluare obligatorie.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Și se completează în partea ce ține de procedura de revenire în funcție în cazul în care a expirat termenul de 5 ani de la ultima evaluare obligatorie, articolul 40 alin. (4) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) Sînt scutite de efectuarea stagiului profesional persoanele care au absolvit instituții de învățămînt superior specializate în domeniul expertizelor judiciare și nu a trecut mai mult de 2 ani de la absolvire, persoanele care, anterior depunerii solicitării de atribuire a calității de expert judiciar, au activat în această calitate cel puțin 5 ani, iar de la momentul încetării activității nu a trecut mai mult de 2 ani, precum și persoanele prevăzute la articolul 55 alineatul (8).”</p>

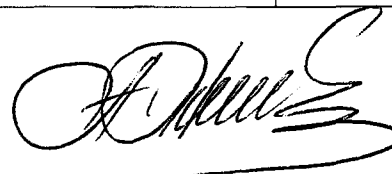
		Lit. g) cuvîntul "constate,, urmează a fi înlocuit cu "constată"	Se acceptă
46.	<p>Articolul 67 Domeniile de competență a experților judiciari care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară</p> <p>Experții judiciari care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară sînt abilitați cu dreptul de efectuare a expertizelor judiciare și extrajudiciare în diverse domenii de specialitate, cu excepția următoarelor genuri de expertize: psihiatrico-legală a persoanelor, medico-legală în cauzele penale, dactiloscopică, balistică, tehnico-explozivă, a drogurilor și substanțelor psihotrope, a bancnotelor și hîrtilor de valoare.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La art. 67, cuvintele „psihiatrico-legală a persoanelor, medico-legală în cauzele penale, dactiloscopică, balistică” și cuvintele „a bancnotelor și hîrtilor de valoare” se exclud. După cuvîntul „psihotrope” se completează cu „și substanțelor radioactive”</p> <p><i>Notă informativă:</i></p> <p>Domeniile de competență a experților judiciari care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară este limitat nejustificat, deoarece birourile de expertiză pot avea laboratoare acreditate, conform legii. Este necesar de a asigura o concurență reală între experți, indiferent de forma de organizare a activității (publică sau privată). Este contraproductiv de menținut monopolul instituțiilor de stat. Prin urmare propunem ca, în competența exclusivă a experților din instituțiile publice de expertiză judiciară să rămână următoarele genuri de expertize: tehnico-explozivă, a drogurilor, substanțelor psihotrope și substanțelor radioactive.</p>	<p>Se acceptă și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Experții judiciari care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară sînt abilitați cu dreptul de efectuare a expertizelor judiciare și extrajudiciare în diverse domenii de specialitate, cu excepția bancnotelor și hîrtilor de valoare, respectînd condițiile autorizării.”.</p>

47.	<p>Articolul 71. Înregistrarea birourilor de expertiză judiciară (2) Expertul judiciar poate participa la înregistrarea unui birou de expertiză judiciară în calitate fondator sau asociat doar după confirmarea deținerii dreptului de folosință a unui laborator acreditat și specializat, care să asigure desfășurarea activității conform specialității de expertiză judiciară pentru care a fost calificat.</p>	<p>Domnul Anatolie ZAGORODNÎI, deputatul în Parlament La art. 71 alin. (2) cuvîntul „acreditat” se substituie cu „autorizat”.</p>	Se acceptă.
48.	<p>Articolul 73. Laboratoarele de expertiză judiciară (1) Activitatea de efectuare a expertizelor judiciare se desfășoară în cadrul laboratoarelor instituțiilor publice de expertiză judiciară, laboratoarelor publice sau private de specialitate sau în cadrul laboratoarelor private specializate de expertize judiciare (toate numite în continuare <i>laboratoare de expertiză judiciară</i>), acreditate conform standardelor naționale sau internaționale. (2) Criteriile și cerințele față de laboratoarele de expertiză judiciară la acreditarea acestora se referă la: a) evaluarea capacității tehnico-materiale a laboratorului, necesară pentru a efectua expertize pe anumite specialități; b) verificarea îndeplinirii</p>	<p>Domnul Anatolie ZAGORODNÎI, deputatul în Parlament La art. 73 alin. (1), cuvintele „acreditate conform standardelor naționale sau internaționale” se substituie cu cuvintele „autorizate conform standardelor stabilite de Guvern”. La alin. (2), cuvîntul „acreditarea” se substituie cu „autorizarea”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>

	<p>condițiilor legale privind autorizarea și competența experților judiciari ai laboratorului, pentru a putea efectua anumite expertize judiciare pe anumite specialități;</p> <p>c) verificarea îndeplinirii cerințelor privind asigurarea respectării circuitului documentelor, arhivarea și păstrarea lor, precum și pentru asigurarea păstrării obiectelor supuse expertizei judiciare.</p> <p>(3) Laboratoarele private de expertiză judiciară pot fi constituite individual, avînd ca fondator un expert judiciar sau un birou de expertiză judiciară, sau prin asociere, avînd ca fondatori doi sau mai mulți experți judiciari sau birouri de expertiză judiciară și trebuie să respecte condiția acreditării.</p>	<p>La alin. (3), cuvîntul „acreditării” se substituie cu cuvîntul „autorizării”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
49.	<p>Articolul 75. Plata pentru serviciile de efectuare a expertizei judiciare</p> <p>(2) Costurile expertizelor judiciare și extrajudiciare efectuate de către instituțiile publice de expertiză judiciară se stabilesc de Guvern.</p>	<p>Domnii Roman BOȚAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin. (2) art. 75, cuvintele „și extrajudiciare” se exclud</p> <p><i>Notă informativă:</i></p> <p>Costurile expertizelor extrajudiciare efectuate de către instituțiile publice de expertiză judiciară sunt reglementate la alin. (2) art. 19. (Expertiza extrajudiciară), conform completării propuse anterior.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În conformitate cu alin. (2) al art. 19. (Expertiza extrajudiciară) se reglementează în privința tuturor formelor de organizare a experților judiciari, nu doar la cele publice.</p>
50.	<p>Articolul 80. Salarizarea experților judiciari care activează în instituții publice de expertiză</p>	<p>Domnul Anatolie ZAGORODNÎI, deputatul în Parlament</p>	

	<p>supuse expertizei judiciare.</p> <p>(3) Laboratoarele private de expertiză judiciară pot fi constituite individual, avînd ca fondator un expert judiciar sau un birou de expertiză judiciară, sau prin asociere, avînd ca fondatori doi sau mai mulți experți judiciari sau birouri de expertiză judiciară și trebuie să respecte condiția acreditării.</p>	<p>La alin. (3), cuvîntul „acreditării” se substituie cu cuvîntul „autorizării”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
49.	<p>Articolul 75. Plata pentru serviciile de efectuare a expertizei judiciare</p> <p>(2) Costurile expertizelor judiciare și extrajudiciare efectuate de către instituțiile publice de expertiză judiciară se stabilesc de Guvern.</p>	<p>Domnii Roman BOTAN și Ion CASIAN, deputați în Parlament:</p> <p>La alin. (2) art. 75, cuvintele „și extrajudiciare” se exclud</p> <p><i>Notă informativă:</i></p> <p>Costurile expertizelor extrajudiciare efectuate de către instituțiile publice de expertiză judiciară sunt reglementate la alin. (2) art. 19. (Expertiza extrajudiciară), conform completării propuse anterior.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În conformitate cu alin. (2) al art. 19. (Expertiza extrajudiciară) se reglementează în privința tuturor formelor de organizare a experților judiciari, nu doar la cele publice.</p>
50.	<p>Articolul 80. Salarizarea experților judiciari care activează în instituții publice de expertiză judiciară</p> <p>(1) Experții judiciari angajați ai instituțiilor publice de expertiză judiciară sînt salarizați în condițiile și în modul stabilite de Legea nr.355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, precum și de cadrul normativ secundar conex.</p>	<p>Domnul Anatolie ZAGORODNÎI, deputatul în Parlament</p> <p>Art. 80 se completează cu alin. (2) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) La necesitate, Centrul Național de Expertize Judiciare poate contracta experți judiciari înafara instituției la tarifele prevăzute la alin. (1).”</p> <p>Respectiv alin. (2) se renumerează alin. (3).</p>	<p>Se acceptă.</p>

	(2) Salarizarea și alte drepturi cuvenite experților judiciari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și Centrului Național Anticorupție se asigură în conformitate cu legislația specială care reglementează statutul angajaților din cadrul acestor instituții.		
51.	<p align="center">CAPITOLUL XI</p> <p align="center">Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p align="center">Articolul 85</p> <p>(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr. 1086-XV din 23 iunie 2000 cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnic-științifice și medico-legale.</p>	<p align="center">Domnul Sergiu SÎRBU, deputat în Parlament</p> <p align="center">La art. 85 alin. (3) cifrele "1086-XV" urmează să fie înlocuite cu "1086-XIV"</p>	<p align="center">Se acceptă</p> <p align="center">"(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr. 1086-XV din 23 iunie 2000 cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnic-științifice și medico-legale."</p>
52.	<p align="center">Articolul 85</p> <p>(4) Instituțiile publice de expertiză judiciară și experții judiciari particulari, înregistrați conform prevederilor art. 84 din prezenta lege, vor asigura:</p> <p>a) în termen de 5 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, evaluarea și acreditarea laboratoarelor de expertiză judiciară în care își efectuează activitatea;</p>	<p align="center">Domnul Anatolie ZAGORODNÎI, deputatul în Parlament</p> <p align="center">La art. 85 alin. (4) cuvântul „acreditarea” se substituie cu „autorizarea”.</p>	<p align="center">Se acceptă.</p>

Președintele Comisiei
Raisa APOLSCHII

15 decembrie 2015

Dnei Raisa Apolschii,
RB ~~președintele~~
Comisiei juridice, numiri și imunități

AMENDAMENTE

la proiectul de lege cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar (nr. 273 din 08.07.2015)

În conformitate cu art. 59 din Regulamentul Parlamentului se înaintează următoarele amendamente:

În **denumirea proiectului de lege**, după cuvântul „judiciară” se adaugă semnul de punctuație - virgula și se completează cu cuvintele „*expertiza extrajudiciară*”.

Notă informativă: Proiectului de lege în cuprinsul său reglementează nu doar expertiza judiciară, dar și expertiza extrajudiciară (art. 19), de aceea considerăm oportun ca acest aspect să se reflecte în denumire.

La **art. 1**, după cuvintele „expertiză judiciară” se completează cu cuvântul „și *extrajudiciară*”, după cuvintele „expertizelor judiciare” se completează cu cuvântul „și *extrajudiciare*”, iar la sfârșitul articolului după cuvintele „expertiză judiciară” se completează cu cuvintele „și *extrajudiciară*”.

Notă informativă: Proiectului de lege reglementează și expertiza extrajudiciară (art.19), de aceea considerăm oportun ca acest aspect să se reflecte în articolul 1, care stabilește principiile de desfășurare a activității de expertiză judiciară, extrajudiciară, modul de realizare a expertizelor judiciare și extrajudiciare, procedura de admitere în profesie a expertului judiciar, statutul acestuia, forma de organizare a activității de expertiză judiciară și extrajudiciară. De asemenea propunem referirea la noțiunea „expertiză extrajudiciară” în celelalte articolele din proiect, după caz.

Art. 2, se completează cu următoarele definiții:

„*Expert judiciar* - persoană calificată și abilitată, conform legii, să efectueze expertize și să formuleze concluzii, în specialitatea în care este autorizată, cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene și procese, la organismul și psihicul uman și care este inclusă în Registrul de stat al experților judiciari;

expertiză judiciară - activate de cercetare științifico-practică efectuată în cadrul procesului civil, penal sau contravențional (denumit în continuare *proces judiciar*), în scopul aflării adevărului, prin efectuarea unor cercetări metodice, cu aplicarea cunoștințelor speciale și a procedurilor tehnico-științifice pentru formularea unor concluzii argumentate cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene și procese, la corpul și psihicul uman, ce pot servi drept probe într-un proces judiciar;

expertiză extrajudiciară - activate de cercetare științifico-practică care presupune efectuarea unor cercetări metodice, cu aplicarea cunoștințelor speciale și a procedurilor tehnico-științifice,

pentru formularea unor concluzii argumentate cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene și procese, la corpul și psihicul uman;

instituție publică de expertiză judiciară – autoritate (instituție) care se finanțează de la bugetul de stat, care este parte componentă a sistemul instituțiilor publice de expertiză judiciară;

birou de expertiză judiciară - tip de organizare al activității de expertiză judiciară sub formă biroului individual de expertiză judiciară sau birou asociat de expertiză judiciară, în cadrul căruia își exercită profesia experții judiciari;”

- după definiția noțiunii „ordonator al expertizei judiciare” se completează cu definiția noțiunii „ordonator al expertizei extrajudiciare”, cu următorul conținut: „*ordonator al expertizei extrajudiciare* - persoană fizică sau juridică, care solicită din propria inițiativă și pe cont propriu, în temeiul cererii scrise, efectuarea expertizei extrajudiciare;”

Notă informativă: Articolul 2 „Noțiuni” al proiectului de lege, din punctul nostru de vedere, trebuie să definească principalele noțiuni cu care operează legea (*expert judiciar, expertiză judiciară, expertiză extrajudiciară, instituție publică de expertiză judiciară, birou de expertiză judiciară, ordonator al expertizei*), prin urmare noțiunile menționate trebuie să fie cuprinse în art. 2.

La definirea noțiunii de *expertiza judiciară* (pe care autorul a definit-o în alin. (1) art. 11, iar noi am plasat prevederea în art. 2), am precizat că aceasta este „*activate de cercetare științifico-practică*” iar cuvintele „*acțiune procesuală*” au fost excluse. Expertul judiciar efectuează doar cercetări privind obiectele, materialele, organismul uman, fenomenele și procesele ș.a., ce ar putea conține informații importante despre circumstanțele examinate de organele de urmărire penală și de instanța de judecată, aplicând cunoștințele speciale și metodele, mijloacele și procedeele științifice, iar acțiunile procesuale sunt efectuate de organul de urmărire penală, procuror sau instanța de judecată.

În ceea ce privește noțiunea de *expertiza extrajudiciară* (pe care autorul a definit-o în alin. (3) art. 19, iar noi am plasat-o în art. 2), am precizat că aceasta este „*activate de cercetare științifico-practică*” iar cuvintele „*se realizează în afara unui proces judiciar și*” au fost excluse. Considerăm că este limitată neargumentat utilizarea expertizei extrajudiciare, care se efectuează de un expert judiciar, deoarece rezultatele expertizei extrajudiciare, pot fi utilizate în cadrul unui proces judiciar, spre exemplu, inițiat ulterior efectuării expertizei. Tot odată nu se exclude posibilitatea efectuării expertizei în afara procesului judiciar.

La **art. 3, denumirea** articolului se completează cu cuvintele „*și extrajudiciară*”. În textul articolului, după cuvintele „expertizei judiciare” se adaugă cuvintele „*și extrajudiciară*”.

Notă informativă: Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.

La **art. 4, denumirea** articolului se completează cu cuvintele „*și extrajudiciară*”. În textul articolului, după cuvintele „Expertiza judiciară” se adaugă cuvintele „*și extrajudiciară*”.

Notă informativă: Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.

La **art. 5, după** cuvintele „expertiză judiciară” se adaugă cuvintele „*și extrajudiciară*”.

Notă informativă: Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.

La **art. 6**, după cuvintele „expertizei judiciare” se adaugă cuvintele „și extrajudiciare”.

Notă informativă: Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.

La **alin. (1) art. 7**, cuvintele „nu se poate afla în dependență directă sau indirectă” se substituie cu cuvintele „este independent”, după cuvintele „ordonatorul expertizei judiciare” se completează cu „ordonatorul expertizei extrajudiciare”, iar după cuvintele „rezultatul expertizei judiciare” se completează cu „sau extrajudiciare”.

Notă informativă: Considerăm că, alin. (1) art. 7 în trebuie reformulat, deoarece ideea independenței expertului judiciar trebuie exprimată concis și fără echivoc, iar formularea propusă de autor, din punctul nostru de vedere, nu corespunde acestor rigori. De asemenea, a se vedea motivele expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.

La **alin. (2) art. 7**, după cuvintele „activității de expertiză judiciară” se completează cu „și extrajudiciară”, iar după cuvintele „emiterea raportului de expertiză” cuvântul „judiciar” se exclude.

Notă informativă: Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.

La **alin. (1) art. 9**, după cuvintele „efectuării expertizei judiciare” se completează cu „sau extrajudiciare”.

Notă informativă: Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.

La **art. 10**, după cuvintele „rezultatele expertizelor judiciare” se completează cu „sau extrajudiciare”.

Notă informativă: Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.

Alin. (1) art. 11, se exclude.

Notă informativă: Noțiunea „expertiză judiciară” este definită la art. 2, conform amendamentului propus la articolul menționat, în temeiul motivelor expuse la Nota informativă la amendamentul privind art. 2.

Alin. (1) art. 13, cuvintele „birou individual de expertiză judiciară sau al unui birou asociat de expertiză judiciară (denumit în continuare birou de expertiză judiciară)” se substituie cu „birou de expertiză judiciară”.

Notă informativă: Noțiunea „birou de expertiză judiciară” este definită la art. 2, conform amendamentului propus la articolul menționat, în temeiul motivelor expuse la Nota informativă la amendamentul privind art. 2.

Alin. (1) art. 14, după cuvintele „se efectuează” se completează cu „de experți judiciari, inclusiv”.

Notă informativă: Conform alin. (1) art. 14, cercetările și investigațiile realizate în cadrul expertizei judiciare se efectuează doar în laboratoare acreditate. Dar există anumite tipuri de

expertiză, care nu necesită utilizarea laboratoarelor (ex: expertize contabile, expertize psihologice etc.), prin urmare considerăm oportună completarea propusă.

La **alin. (2) art. 19**, la sfârșitul primei propoziții, după cuvintele „privind efectuarea expertizei” se completează cu „*din inițiativă proprie și pe cont propriu.*”, iar ultima propoziție din aliniat se substituie cu „*Costurile expertizelor extrajudiciare efectuate de către instituțiile publice de expertiză judiciară se stabilesc de Guvern.*”.

Notă informativă: Articolul 19 reglementează și expertiza extrajudiciară și respectiv prevederile exprese ce țin de costurile pentru expertiza extrajudiciară trebuie să se regăsească în acest articol.

Alin. (3) art. 19, se exclude.

Notă informativă: Noțiunea „*expertiză extrajudiciară*” este definită la art. 2, conform amendamentului propus la articolul menționat, în temeiul motivelor expuse la Nota informativă la amendamentul privind art. 2.

După **alin. (3) art. 19** (exclus conform amendamentului anterior) se completează cu un nou aliniat, numerotat **(3)** cu următorul conținut: „*La cererea expertului judiciar, organul de urmărire penală sau instanța de judecată au obligația de a prezenta mostrele (obiecte, documente etc.) pe care le dețin, necesare pentru efectuarea expertizei extrajudiciare.*”

Notă informativă: Efectuarea expertizei extrajudiciare poate avea ca obiect mostrele (obiecte, documente etc.) pe care le deține organul de urmărire penală sau instanța de judecată, de aceea considerăm oportună completarea propusă, pentru asigurarea posibilității efectuării expertizei extrajudiciare în asemenea caz.

După **alin (3) art. 19** se completează cu un nou aliniat, numerotat **(4)** cu următorul conținut: „*Prevederile prezentei legi privind expertiza judiciară (termenul, locul și condițiile efectuării expertizei, aducerea la cunoștință a rezultatelor expertizei, acțiunile premergătoare efectuării expertizei în cadrul instituției publice de expertiză judiciară, drepturile și obligațiile conducătorului instituției publice de expertiză judiciară la organizarea și efectuarea expertizei, raportul de expertiză judiciară, forma și conținutul acestuia, arhivarea rapoartelor de expertiză ș.a.) se aplică corespunzător expertizei extrajudiciare. La efectuarea expertizei extrajudiciare se aplică aceleași reguli și metode și se utilizează aceleași utilaje ca și la efectuarea expertizei judiciare, iar rezultatele acestora au aceeași valoare juridică.*”

Notă informativă: Efectuarea expertizei extrajudiciare este insuficient reglementată, iar completarea propusă vine să remedieze acest aspect.

Alin (4) art. 19 se renumerează în **(5)**.

Alin (5) art. 19 se renumerează în **(6)** și se modifică după cum urmează: cuvântul „auxiliar” se exclude și cuvintele „unei plângeri” se substituie cu „*unor demersuri pentru soluționarea diferitor situații litigioase, inclusiv poate fi prezentate în cadrul unui proces judiciar în calitate de probă.*”

Notă informativă: Considerăm că este limitată neargumentat utilizarea expertizei extrajudiciare, care se efectuează de un expert judiciar, deoarece rezultatele expertizei

extrajudiciare, din punctul nostru de vedere, pot fi utilizate în cadrul unui proces judiciar, spre exemplu, inițiat ulterior efectuării expertizei.

La **alin. (2) art. 25**, cuvintele „poate asista” se substituie cu cuvântul „*asistă*”.

Notă informativă: Considerăm că, alin. (2) art. 25, în trebuie reformulat, deoarece norma legală nu trebuie să lase loc pentru interpretări, pentru a fi înțeleasă ușor de orice subiect interesat. La examinarea persoanei lipsite de capacitate de exercițiu sau a minorului supus expertizei *trebuie* să asiste reprezentantul legal și/sau apărătorul, pentru asigurarea respectării drepturilor acestuia.

Lit. b) alin. (2) art. 37 se completează cu „*sau datele cu privire la cererea de efectuare expertizei extrajudiciare*”;

Notă informativă: Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.

La **alin. (5) art. 39**, cuvintele „poate fi” se substituie cu cuvântul „*este*” iar cuvintele „condiția păstrării” se substituie cu cuvântul „*păstrarea*”.

Notă informativă: În contextul în care procesele de dezvoltare a tehnologiei informației evoluează rapid, iar stocarea electronică a datelor primite păstrarea în siguranță a datelor prelucrate, este evidentă necesitatea arhivării rapoartelor de expertiză și în format electronic. În acest context, considerăm oportună reformularea propusă.

Alin. (1) art. 40, se exclude, iar aliniatele ulterioare se renumerează.

Notă informativă: Noțiunea „*expert judiciar*” este definită la art. 2, conform amendamentului propus la articolul menționat, în temeiul motivelor expuse la Nota informativă la amendamentul privind art. 2.

La **alin. (6) art. 40**, cuvintele „profesor, cercetător sau care dețin titlul științifico-didactic de profesor universitar” se exclud.

Notă informativă: Considerăm inoportun scutirea de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare persoanele care dețin titlul de *profesor, cercetător sau care dețin titlul științifico-didactic de profesor universitar*.

La **alin. (2) art. 41**, cuvintele „Stagiul profesional se efectuează pe o perioadă de cel puțin un an” se substituie cu cuvintele „Durata de efectuare a stagiului profesional este de 12 luni.”.

Notă informativă: Considerăm că, alin. (2) art. 41 în trebuie reformulat, deoarece ideea trebuie exprimată concis și fără echivoc, iar formularea propusă de autor, din punctul nostru de vedere, nu corespunde acestor rigori. Durata stagiului profesional trebuie prevăzută expres, deoarece norma legală nu trebuie să lase loc pentru interpretări.

Alin. (3) art. 41, se completează cu o nouă propoziție cu următorul conținut: „*Durata de efectuare a stagiului profesional, prevăzută la aliniatul (2), poate fi extinsă, din motive întemeiate până la desfășurarea următorului examen de calificare, prin prelungirea, de comun acord, a termenului de valabilitate a contractului încheiat între expertul-stagiar și instituția publică de expertiză judiciară sau între expertul stagiar și biroul de expertiză judiciară.*”

Notă informativă: În cazul în care, expertul stagiar nu a reușit să se prezinte la examenul de calificare după expirarea duratei de efectuare a stagiului profesional din motive întemeiate,

considerăm că este oportună prevederea posibilității de extindere a stagiului profesional, prin prelungirea, de comun acord, a termenului de valabilitate a contractului încheiat între expertul-stagiar și instituția publică de expertiză judiciară sau între expertul stagiar și biroul de expertiză judiciară.

Alin. (1) art. 43, se reformulează după cum urmează: „Calitatea de expert judiciar se dobândește de către persoana care a promovat examenul de calificare, susținut în fața Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari (denumite în continuare *Comisie de calificare și evaluare*), formată de Ministerul Justiției.”

Notă informativă: Examenul de calificare pentru toți experții judiciari trebuie să se desfășoare în fața unei Comisii de calificare și evaluare formată de Ministerul Justiției, pentru a asigura corectitudinea desfășurării examenului de calificare și egalitatea de tratament pentru toți solicitanții.

La **alin. (4) art. 43**, cuvintele „prin ordin al conducătorului instituției publice de expertiză judiciară sau, corespunzător,” se exclud, iar cifra „5” se substituie cu „nouă”.

Notă informativă: Vezi Nota informativă privind amendamentul pentru alin. (1) art. 43. De asemenea membri Comisiei de calificare și evaluare se propune a fi în număr de 9 persoane (motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru alin. (5) art. 43.)

La **alin. (5) art. 43**, În prima propoziție cuvântul „Unul” se substituie cu „Doi”, cuvântul „este” se substituie cu „sînt”, cuvintele „reprezentant al” se substituie cu „reprezentanți ai”, iar cuvântul „ales” se substituie cu „aleși”. După cuvintele „categoria întâi sau superioară” se completează cu „dintre care cel puțin trei experți să fie”, iar cuvintele „sau specialiști în domeniul respectiv care se bucură de reputație ireproșabilă și dețin un nivel înalt de calificare.” se substituie cu „toți fiind aleși prin concurs organizat de Ministerul Justiției dintre experții judiciari din instituțiile publice de expertiză judiciară și birourile de expertiză”.

Notă informativă: Membri Comisiei de calificare și evaluare se propune a fi în număr de 9 persoane: 2 reprezentanți ai societății civile sau al mediului academic, aleși prin concurs organizat de Ministerul Justiției, 7 experți judiciari, de asemenea aleși prin concurs, dintre care cel puțin trei experți trebuie să fie calificați în specialitatea pentru care se desfășoară examenul de calificare. De asemenea considerăm că examinarea viitorilor experți judiciari poate fi efectuată de experți judiciari (excepție sunt cei doi membri reprezentanți ai societății civile), prin urmare propunem excluderea cuvintelor „sau specialiști în domeniul respectiv care se bucură de reputație ireproșabilă și dețin un nivel înalt de calificare.” Aceștia se încadrează, în sensul aliniatului în cauză, la noțiunea de reprezentanți ai societății civile sau al mediului academic.

La **alin. (6) art. 43**, cuvântul „ordin comun al” se substituie cu „ordinul”, iar cuvintele „și conducătorilor instituțiilor publice de expertiză judiciară.” se exclud.

Notă informativă: Vezi Nota informativă privind amendamentul pentru alin. (1) art. 43.

La **alin. (2) art. 44**, cuvintele „în fața căreia a susținut examenul de calificare persoana, prin ordin al conducătorului instituției publice de expertiză judiciară sau, respectiv, al” se substituie cu „prin ordinul”.

Notă informativă: Considerăm că licențele pentru exercitarea activității de expert judiciar trebuie eliberată de o singură autoritate - Ministerul Justiției.

La **alin. (3) art. 44**, cuvintele „instituției publice de expertiză judiciară sau, respectiv,” se exclud.

Notă informativă: Vezi Nota informativă Nota informativă privind amendamentul pentru alin. (2) art. 44.

La **alin. (4) art. 44**, propoziția a doua se exclude.

Notă informativă: Vezi Nota informativă Nota informativă privind amendamentul pentru alin. (2) art. 44.

La **alin. (2) art. 46**, cuvântul „ordin” se substituie cu „*ordinul*”, iar după cuvintele „al persoanei care a eliberat-o” se exclud.

Notă informativă: Considerăm că retragerea licenței trebuie să se facă doar prin ordinul ministrului Justiției. Vezi Nota informativă Nota informativă privind amendamentul pentru alin. (2) art. 44.

La **alin. (1) art. 47**, cuvintele „eliberată de instituția respectivă, iar expertul judiciar care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară – prin legitimație” se exclud.

Notă informativă: Toți experții judiciari, indiferent dacă își desfășoară activitatea într-o instituție publică de expertiză judiciară sau birou de expertiză judiciară, trebuie să le fie eliberată legitimația de Ministerul Justiției. Este inoportun și neechitabil ca Ministerul Justiției să elibereze legitimații doar pentru experții judiciari care își desfășoară activitatea într-un birou de expertiză judiciară, iar ceilalți - la instituțiile în care activează

La **alin. (3) art. 47**, cuvântul „judiciară” și cuvintele „care își desfășoară activitatea într-o instituție publică de expertiză judiciară” se exclud.

Notă informativă: Toți experții judiciari, indiferent dacă își desfășoară activitatea într-o instituție publică de expertiză judiciară sau birou de expertiză judiciară, plică ștampila proprie pe raportul de expertiză judiciar sau *extrajudiciar* (după caz).

Art. 51, se completează cu un nou **alinat (4)** cu următorul conținut: „*Persoana recunoscută ad-hoc în calitate de expert judiciar, în condițiile art. 11 alin (2), exercită drepturile expertului judiciar din alin (1) al prezentului articol.*”

Notă informativă: Persoana recunoscută ad-hoc în calitate de expert judiciar se bucură de aceleași drepturi, specificate la alin (1) din art. 51, ca și expertul judiciar, fapt nereglementat în proiectul de lege, prin urmare considerăm necesară completarea în cauză.

Art. 52, se completează cu un nou **alinat (5)** cu următorul conținut: „*Persoana recunoscută ad-hoc în calitate de expert judiciar, în condițiile art. 11 alin (2), are obligațiile expertului judiciar din prezentului articol.*”

Notă informativă: Persoana recunoscută ad-hoc în calitate de expert judiciar își asumă aceleași obligații, specificate în art. 52, ca și expertul judiciar, fapt nereglementat în proiectul de lege, prin urmare considerăm necesară completarea în cauză.

La **art. 53**, **denumirea** articolului se completează cu cuvintele „*sau extrajudiciare*”. În textul articolului, după cuvintele „expertizei judiciare” se adaugă cuvintele „*și extrajudiciară*”.

Notă informativă: Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.

La **alin (1) art. 53**, după cuvintele „expertizei judiciare” se adaugă cuvintele „*sau extrajudiciare*”.

Notă informativă: Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.

La **lit. a) alin (1) art. 53**, după cuvintele „expertizei judiciare” se adaugă cuvintele „*sau cererea privind efectuarea expertizei extrajudiciare nu este completă*”.

Notă informativă: Motivele sunt expuse în Nota informativă privind amendamentul pentru art.1.

Lit. c) alin (1) art. 59, se exclude

Notă informativă: Considerăm ilegală aplicarea amenzii în calitate de sancțiune disciplinară.

La **alin (3) art. 60**, cuvintele „alin. (1) lit. a), b) și c)” se exclud.

Notă informativă: Aplicarea tuturor sancțiunilor disciplinare specificate la art. 59, trebuie făcute prin hotărâre a Comisiei de disciplină, conform procedurii prevăzute de prezenta lege, pentru toți experții judiciari, indiferent de forma de organizare.

La **alin (4) art. 60**, cuvintele „alin. (1) lit. d) și e)” și cuvintele „al conducătorului instituției publice de expertiză judiciară în care activează expertul judiciar sau, pentru experții judiciari care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară,” se exclud.

Notă informativă: Toate sancțiunile prevăzute la art. 59, trebuie să se aplice pentru toți experții judiciari, indiferent de forma de organizare, în temeiul hotărârii Comisiei de disciplină, prin ordin de către ministrul justiției.

La **alin (5) art. 60**, cuvintele „instituției publice de expertiză judiciară în care activează expertul judiciar sau, respectiv” se substituie cu „expertului judiciar și”.

Notă informativă: Copia hotărârii redactate a Comisiei de disciplină trebuie transmisă expertului judiciar vizat în hotărâre și Ministerului Justiției în termen de 5 zile lucrătoare.

La **alin (2) art. 61**, în prima propoziție cuvântul „șapte” se substituie cu „nouă”, cuvintele „câte unul din fiecare instituție publică” se substituie cu „*instituțiile publice*”, iar cuvintele „un expert judiciar” se substituie cu „*trei experți judiciari*”. În a doua propoziție cuvintele „din rândul celor care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară și reprezentantul” se substituie cu „*reprezentanții*”.

Notă informativă: Considerăm că toți membrii Comisiei de disciplină (experții judiciari experții, indiferent de forma de organizare) și reprezentanții societății civile trebuie selectați, prin concurs, de către Ministerul Justiției, iar numărul membrilor în comisie, considerăm că, trebuie să fie 9 (4 experți judiciari din instituțiile publice de expertiză judiciară, 3 experți judiciari din rândul celor care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară și 2 reprezentanți ai societății civile).

La **art. 67**, cuvintele „psihiatrico-legală a persoanelor, medico-legală în cauzele penale, dactiloscopică, balistică” și cuvintele „a bancnotelor și hîrtilor de valoare” se exclud. După cuvântul „psihotrope” se completează cu „și substanțelor radioactive”

Notă informativă:

Domeniile de competență a experților judiciari care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou de expertiză judiciară este limitat nejustificat, deoarece birourile de expertiză pot avea laboratoare acreditate, conform legii. Este necesar de a asigura o concurență reală între experți, indiferent de forma de organizare a activității (publică sau privată). Este contraproductiv de menținut monopolul instituțiilor de stat. Prin urmare propunem ca, în competența exclusivă a experților din instituțiile publice de expertiză judiciară să rămână următoarele genuri de expertize: tehnico-explozivă, a drogurilor, substanțelor psihotrope și substanțelor radioactive.

La **alin. (2) art. 75**, cuvintele „și extrajudiciare” se exclud

Notă informativă:

Costurile expertizelor extrajudiciare efectuate de către instituțiile publice de expertiză judiciară sunt reglementate la alin. (2) art. 19. (Expertiza extrajudiciară), conform completării propuse anterior.

Cu respect,

Deputați în Parlament

Roman Botari /
Ioni Ceșian - I. Ceșian

24 februarie 2016

VS nr. 7

Comisia juridică, numiri și imunități

Amendament
la Proiectul legii cu privire la expertiza judiciară
și statutul expertului judiciar
(nr. 273 din 08.07.2015)

I. Se propune titlul Articolului 23 în următoarea redacție:

„Condițiile efectuării expertizei judiciare psihiatrice”

Valentina STRATAN,
Deputat în Parlament
Vicepreședinte al Comisiei Protecție Socială, Sănătate și Familie